

Korszakov művei... peradatok. 23: Mű... ne.

április 23. mofón. 12.30: Hi... fón. 16: Zenekar. 18: Rádióegyetem. Angol lecke. 20: Felolvasás. 20.45:

mofón. 9.30: Hi... kar. 1: Pontos idő... Hírek. 4: Szabad... ntos időjelzés, idő... velésügyi miniszte... 5.45: Balettmuzsi... Angol nyelvtokta... na: Pontos időjel... ajd: Cigányzene.

Brahms, Schumann, ... 2.30: Wagner: ... perája. ... ari hangv. ... hangv. ... i zene. 22.15: Hang ... gv.

áriák. ... ózenekar.

piului Cluj.

nt

hriează prin licita... in scris, inchise si 3 (trei) ani dela 1 e localuri de prava... Primariei din Ca... 28-a colt cu strada

ocupat de dna

ocupat de Dl. Balla

upat de Dl. Kirkosa

ocupat de Dl. Matis

nea in conformitate... inse in art. 88—110... i publice in ziua de... i. m. inaintea Comi... de sedinte.

ofertelor concuren... ui presedinte al Co... antie provizorie in... garantate de stat... oferita drept chirie... eata.

atie se pot vedea in... nomic.

1931.

Municipiului Cluj.

detések

o vidéki üzem, sza... örendü önálló szak... Ajánlatok „Sapka...

ett komoly munkaerő... állást vállal. Levele... e kiadóba.

csinosnak mondott... eány házasság cél... égét kéri. Kor 28-tól... gyzisztenciája, szim... zzanak. Hozomány... anyok" jeligére.

ortos, kertes villa... kiadó. Léb, Str. Mä...

ó egy vagy kétszobás... lóan alkalmas ügy... ndelőnek. Ca. Reg... ázban kiadók. Érte... ipos harisnyauzleté...

fiatalember bármi... a kiadóban.

XIV. ÉVF. • 90. SZÁM
Cluj—Kolozsvar, 1931
április 23 Csütörtök
5691 ÉV Ijar 6

Ha Uj Kelet az egyetemes erdelyi
és hánsági zsidóság politikai
napilapja
Munkák utánnymozásai és
hírre megjelölésével engedjük
meg
Híreinket nem küldünk vissza
megörzésükre nem vállalkozunk

Taxa postala
poste in numerar
No. 224.716-929

UJ KELET

Ara 5 lej

Baron L. Pop (v. Brassai
szec) 10 szám. Telefon 6-17

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy hóra 1 dollár (vagy annak
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár
Hirdetések tarifa szerinti
rátétnek fel

Ha azt akarja,

hogya az UJ KELET,
az erdelyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul telje-
sítse kötelességét

küldje be
pontosan előfizetését!

A legérdekesebb epizód

Az angol alsóházban, amióta a munkáskormány uralmon van, tegnapi játszódtott le a legérdekesebb epizód. Talán azt lehetne mondani, hogy egyben a legjelentősebb is, annak ellenére, hogy tulajdonképpen semmi lényeges nem történt, hiszen csak a konzervatívok egy törvényjavaslatát szavazták le. Az esemény azonban ezuttal nem az volt, hogy az angol munkáspárt képviselőtagjai leszavazták a konzervatívok orosz dumping-ellenes javaslatát, hanem az a kijelentés, amelyet egy képviselő tett és mely szerint, ha a konzervatívoknak azért fáj a szívük, hogy Oroszországban kényszermunka árán jönnek létre ama olcsó árucikkek, hogy elsősorban ők intézkedjenek azért, hogy az angol gyarmati urak birtokain is szűnjön meg a kényszermunka és a brutális kizsákmányolás minden formája.

Nagyon őszinte és nagyon imponáló szavak ezek. Bátorság szülte őket és a jóélértelemzett egyenlő mérték serpenyőjén a hamisítatlan sulyt jelentik. Önkritika van bennük és beismerés, egyben a politikai éleselméjűségnek olyan váratlan megnyilatkozása, amely nem csoda, hogy a konzervatívok csúfos vereségét hozta magával. Kár, hogy az összes pártok, az összes parlamentek és az összes országok egymásközötti viszonylataikban még nem érkeztek el arra a morális fokra, melyben az angol munkáspárti képviselő érvei kibontakoztak. Mert hiszen, ha minden párt, minden parlament és minden ország elfogadná azt az elvet, hogy mielőtt a mások politikai, gazdasági és társadalmi bűneit kritizálja, — előbb a maga portáján szánja el magát söprésre és purifikációra, akkor mindazok a surlódások, ellentétek és e surlódásokból és ellentétekből fakadó gonoszságok és szenvedések sokkal enyhébbek lehetnének, mint napjainkban.

Mert hiszen ami áll az angol konzervatívokra, az áll például az orosz bolszevistákra. Az orosz propaganda kétségkívül lendületesen használja fel a maga speciális céljai érdekében az európai gazdasági vezetők önzése és koncepciótlansága révén létrejött borzasztó válságot, a munkanélküliek tízmillió tömegeit, amelyek a bizonytalanság és nyomor örvényeiben fulladoznak, — de ugyanakkor hallgat arról, hogy Oroszországban még ma is terror az ur a tömegek felett s hogy a legértékesebb orosz munkástömegek — az európai viszonylatokhoz mért — hallatlanul alacsony életstandardon élnek. Franciaország Németországnak tessz szemrehányást a hitlerizmus terjedéséért és a revans-eszme térhódítá-

Kinevezték az új prefektusokat, de a tartományi igazgatóságok fenntartásáról még nem döntött a kormány

A politikai pártok felkészülnek a közelgő választásokra

Jorga professor szakadást akar előidézni a nemzeti parasztpárban, hogy két erdelyi politikust vehessen be kormányába. Az antiszemita agitációkra vonatkozólag kijelentette Jorga, hogy módosítja majd a Märsescu törvényt

Maniu Gyula ma délben Kolozsvárra érkezik

Bucuresti-Bukarest, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új kormány már két napja dolgozik. Az első impressziók kétségkívül kedvezőek Jorga professzor kabinetjére, amely néhány ügyes sakkhuzással leszerelte az összes pártok ellenzéki hangulatát, a kisebbségi alminisztérium feállítással pedig tanúbizonyságot tett arról, hogy koncilians szellemet és új politikát kíván a kisebbségi lakossággal szemben inauguralni. A kisebbségi alminisztériumot beígérte annak idején a nemzeti parasztpárt is, amely ezenkívül még a kisebbségi jogok komplexumának organikus törvény által való rendezésére is vállalkozott. Három parlamentári szeszzióban nem maradt azonban idő a kisebbségi törvény megszavazására, a kisebbségi alminisztérium felállításához pedig nem volt ügylátszik meg a kellő bátorsága a nemzeti parasztpártnak. A Jorga-kormány hangzatos ígéretek helyett azonban a cselekvés mezejére lépett. Más lapra tartozik azután az a kérdés, hogy vajjon a személyek megválasztásánál a megfelelő körültekintéssel járt-e el Jorga professzor, ugyancsak vita tárgyát fogja képezni az is, hogy vajjon a zsidóság, amely számszerűleg nagyobb, mint a németiség, — mellőzhető-e kisebbségi alminisztérium vezetésénél.

Nemzeti parasztpárti vezeték a parlament fenntartása mellett

Politikai körökben a legelőnkebben az a kérdés foglalkoztatja, hogy Jorga professzor megkísérli-e a jelenlegi parlamenttel való együttműködést, vagy pedig azonnal ki fogja irni az új választásokat. A kérdés hosszasán megvittatták a nemzeti parasztpárt vezérőbizottságának kedd esti ülésén is. Holban tábornok, D. R. Joanitescu, Petrovici professzor azon a véleményen voltak, hogy a nemzeti pa-

rtáspártnak nem szabad a kormányt a parlament felosztása felé hajszolni. Amíg a nemzeti parasztpárt programja intakt marad, támogatni kell bármely kormányt. Ha a kormány mégis fel akarná oszlatni a parlamentet, úgy tegye ezt a saját felelőségére.

A kormány nem hívja össze a parlamentet

Általában azt hiszik, hogy a kormány nem fogja összehívni a parlamentet, hanem a Monitorul Oficial útján el fogja rendelni annak felosztását s új választásokat fog kiírni. Egyes miniszterek szerint ugyanis ha a parlament a bemutatkozás alkalmával bizalmat is szavazna a kormányának, később bármelyik pillanatban bekövetkezhetik egy leszavazás, ami a kormányt sokkal kellemetlenebbül érintené. Akár össze fogják hívni a parlamentet, egy rövid időre, akár nem, egy-két hónapon belül új választások lesznek az országban és erre a pártok már fel is készülnek.

Külön listán indulnak a kormány tagjai a választásokra

A kormány tagjai személyes barátaikkal együtt külön listával fognak a választásokon résztvenni, számítva mindenestre a kis pártokkal való esetleges kollaborálásra. A belügyminisztériumot erre az időre Argetoianu zsrálná, akiről köz tudomásu, hogy meglehetősen erőszakos ember és akinek személye nem túlságos mértékben garantálja a választások tisztaságát. Egyébként ez volt az oka annak, hogy Camarasescu nem fogadta el a belügyi tárcát. Jorga professzor közölte ugyanis vele, hogy a választások idejére át kell engednie helyét Argetoianunak, amit azonban Camarasescu nem volt hajlandó akceptálni.

A kormány — mint ahogyan azt a lapok írják — nem fog a választásokon a pártok ellen harcolni. Ezzel szemben a nemzeti parasztpárt és a liberálisok mindent el fognak követni, hogy bebizonyítsák az uralkodó előtt erejüket és a közvéleménybe való begyökerezettségüket. A két nagy párt külön listával indul a választási harcba, de vezetőjük: Maniu és Duca egyébként együttesen fogják az ellenzéki harcot vezetni Jorga professzor kormánya ellen.

A kormány elhárítja a parlament felosztásának felelőségét

A kormány mindenesetre szeretné elhárítani magától a parlament felosztásának felelőségét. Erre vall az a kijelentés is, amelyet Jorga professzor a szociáldemokraták delegációja előtt tett. Jorga kijelentette a szociáldemokraták delegációjának kérésére, hogy készséggel hajlandó a jelenlegi választási törvény módosításához hozzájárulni, amennyiben azt a jelenlegi parlament neki lehetővé teszi. De hozzátette, hogy amennyiben ez nem lesz lehetséges s ha az új parlamentben megkapja a többséget, első dolga lesz a választási törvényt demokratikusan módosítani.

Kormánykörökben komoly formában beszélnek az összes községi és megyei tanácsok felosztásáról. Egyes miniszterek már az első minisztertanácsban javasolták ezt, mások viszont azon a véleményen voltak, hogy a Jorga kormány nem kezdheti meg működését egy törvénytelen aktsussal.

Manoilescu ügye egyébként élénk kommentálás tárgyát képezi politikai körökben. A nemzeti parasztpárt vezérő bizottságának legutóbbi ülésén egyesek ener-

(Folytatása az ötödik oldalon.)

sáért, de ugyanakkor elfedekszik arról, hogy a hitlerizmust és a német revans-eszmét a francia militarizmus teremtette meg. A szocialista pártok a fasiszmusok szörnyű bűneire mutatnak rá minden országban és minden alkalommal, de ugyanakkor nem hajlandók elismerni azt, hogy a fasiszmusok megszületésében a saját tévovázásaik, a történelmi pillanatok gyakori fel nem ismerése révén nekik is részük van.

Tíz év óta az egész európai politikában, ugy az egyes államok belső, mint külső politikájában a *bümbak-keresés és szemrehányás politikája érvényesül. Egyes államférfiak valóságos művésztette felejtették a kifogásolást és a kákán csomó-keresés szenvedélyét, mert ezzel alkalmuk nyílt arra, hogy a saját bűneiket és a saját rossz szándékaikat elleplezzék.* Valahogyan az egész európai politikában annak a magyar közmondásnak szelleme kísértett és kísért ma is, mely ama Bodónéről szól, aki mindig másról beszélt,

valahányszor a bor árát kérték tőle.

Az angol konzervatívok minden figyelmé jelenleg Oroszország felé fordul, Oroszországtól fáj a fejük, ha vallásról esik szó, vagy ha pénzeszsákjaik tömötségében egy kis folytonosság zavar áll be. Általában mindenért fáj a fejük: a munkanélküliségért, még inkább azonban a munkanélküli segélyezésért, fáj a fejük Henderson békepolitikája miatt és fáj a spanyol detronizáció következtében, — de nem fáj a fejük az Afrika és India végtelen síkságain állati nyomorban sínylő páriák és néger bérrabszolgák sorsa miatt. Briandnak viszont Hitler miatt fáj a feje, Hitlernek természetesen Briandért. Mussolini a világ minden baját a marxizmusra tolja, de ő maga marxista békepolitikát fuvoláz a legutóbbi időkben.

Minden párt, minden ország és minden politikus abban a szörnyű meggyőződésben él, hogy az ő pártjánul álló és egyedül üdvözítő módsze-

rének kizárólag a másik párt, a másik ország, vagy a másik államférfi áll az útjában. Az önkritika, de általában a kritikai szellem hallatlan és kétségbejítő sorvadása jellemzi ezt a kort, melyben az ész és az akarat harmóniáját a nyers ösztönök és nyers szenvedélyek szennyes özőne borította el. Rágalom, hamisítás, dogmatizmus, fanatizmus, jár elől a jóhiszeműség, a kritika, a tudományos belátás tüzoszlopa előtt, akár pártokról, akár osztályokról (önmagukon belül, vagy önmagukon kívül) essék szó. Aldatlan testvérharcok dulják az állandóan forradalmi hangulatban izzó és minden rosszhiszeműség ellenére is fejlődő Európát, de sőt az egész civilizált világot. S ebben a tényben nem kis része van annak az igazságnak, melyet az a bizonyos angol munkáspárti képviselő mondott ki, hogy t. i. mindenki a más kapuja előtt söprő, ahelyett, hogy előbb a maga portája előtt söprőne.

(s. l.)

SELECT

FILMEK FILMJE

MOZGÓ

JAZZ KIRÁLY

PAUL WHITEMAN és zenekara kíséri e csodálatos, szép, színes revüfilmet, melynek főszerepét az UNIVERSAL filmgyár leghíresebb művészei alakítják. **Mono-pól FILMCENTRALA**

Ludendorff háborút üzent, Rómának, Hindenburgnak és az egész kereszténységnek

Németországban immár mindenki kétségbevonja a volt tábornok épelméjűségét

Berlin, április 22. A Hitler-féle fajvédő nemzeti szocialista pártnak nincsen szerencséje a nagyságaival. A berlini fajvédők palataforradalmá Hitler ellen épp úgy megnyirbálta a párt üzleti kilátásait, mint a katolikus püspökök hadüzenete Hitlerék ellen. Most pedig, úgy látszik, nemcsak a katolikus egyházzal, de az evangélikusokkal is végleg elrontják a dolgukat Hitlerék. Ebbe a legújabb botrányba Ludendorff tábornok vitte bele őket, a világháborús Németország mindenható vezérkari főnöke, Vilmos császár bizalmasa, Hindenburg főparancsnok tanácsadója. Ludendorff tábornok már sok botrányban állt középpontjában, amióta megszünt vezérkari főnök lenni, amióta alszakállal és kék szemüveggel Svédországba szökött a császárság összeomlása után s amióta a Kapp-puccs és a müncheni Hitler-puccs bukása után újra meg újra jobbnak látta elbujni a köztársasági Németország közvéleménye elől. De amit most művel, az még egykori híveiben is kétségeket támaszt aziránt: vajjon épelméjű-e még — sőt, ahogy mások kérdik: vajjon épelméjű volt-e valaha is — ez a tábornok, akinek oly sok része van a háborús felelősségben?

Hadüzenet mindenkinek

Ludendorff ugyanis lapjában, amelynek „Ludendorffsche Volkswarte” a címe, a múlt héten háborút üzent Rómának, Hindenburg elnöknek, a római pápának, Jézus Krisztusnak és az egész kereszténységnek! Épelméjű ember számára fölfoghatatlan, gyerekes és értelmetlen szöveg a kisérletében vádat emel Hindenburg ellen, hogy „kiszolgáltatta” Németországot a római pápának, azután „Ostromállapot Németországban” címmel parancsot ad (!) összes híveinek, első sorban a Tannenberg-Szövetségnek (amelynek ünnepélyéről különben egyszerűen már 1927 októberében, kitessékelték a dísztribünről), hogy a hívei többet ne énekeljenek olyan dalokat, amelyek a „római rabszolgaságra” emlékeztetnek és „tekintettel az óra roppant fontosságára”, megmondja, mit kell hát cselekedni: „Ma az a kérdés: van-e még a német emberben képesség arra, hogy Bennünket kövesse és az utolsó órában folszabadítsa magát a kereszténység alól? Az a kérdés: tud-e a német ember követni minket: el Jézus Krisztustól (!) a Német Valláshoz, amely a természet törvényekkel összhangzik s amely garantálja a fajfentartást (!) és a szabadságot?”

Es Ludendorff tábornok hozzáteszi: „Ennek az irásnak a terjesztésétől függ minden egyes német embernek a folszabadítása, a német nép és az összes népek folszabadítása is!”

„A keresztény egyházak zsidó eredetűek”...

A mindenható vezérkari főnök és a nagy hadvezéri „lángész”-e legújabb megnyilvánuláshoz tudni kell, hogy Ludendorff 1927 októberében kilépett az evangélikus egyházból. Meg is indokolta ezt a kilépését azzal, hogy ő nem állhat az evangélikus egyház alapján, mert a keresztény egyházak zsidó eredetűek. Már pedig Ludendorff tábornok a zsidókban és a szabadkőművesekben látja a világ min-

den szerencsétlenségének okait. Akkoriban megírták a lapok, hogy Ludendorff tulajdonképpen második feleségének, dr. Kemnitz asszonynak befolyása alatt hagyta el az evangélikus egyházat, miután előbb elvált első feleségétől. Dr. Kemnitz asszonynak ugyanis az a vesszőparipája, hogy Ludendorffra vár az a hivatás, hogy új vallást alapítson Németországban: helyesebben, hogy új életre ébressze az ősrégi Wotan-vallást. És valóban, Ludendorffnak fönt idézett legújabb főmédvénye is arra a célra van szánva, hogy reklámot csináljon második felesége egy könyvének, amelyben Ludendorffné ezt a címet adta: „Mégváltás Jézus Krisztustól.” Hogy milyen méretekig megy ez a szellemi sivárság Ludendorff generálisnál, azt riasztóan mutatja az a beszéde, amelyet néhány hónap előtt Nagy Károly császár ellen tartott. A német birodalom megalapítóját így szidalmazta Ludendorff egy Kielben tartott be-

szédben: „Minden szerencsétlenséget Nagy Károly hozott reánk, németekre, mert Nagy Károly hozta be Németországba a keresztény vallást: az elzsidósodott kereszténységet, amelyet, hogy megmaradt volna Wotan és Wotan vallásánál!”

Mindenért a zsidók és a szabadkőművek felelősek

A német népek persze egészen más véleménye van arról, hogy kinek és kiknek köszönheti szerencsétlenségét. De hát Ludendorff a második felesége segítségével ezt a nagyon egyszerű módját találta ki annak, hogyan könnyítsen a lelkiismeretén. A világháborúért és a háború elvesztéséért is minden felelősséget a zsidókra és a szabadkőművesekre hárít, — s teljesen megfelelkezik arról, hogy hát hiszen neki magának és császári urának is volt valamilyen csekély kis szerepe a háború irányításában.

Évek óta folytatja ezt a fantasztikus harcot Ludendorff. És hogy milyen hangnemben folytatja, arra példa 1928-ban megjelent könyve, amelynek ezt a szenzációs címet adta: „Háborús uszítás és népgyilkolás az utolsó 150 esztendőben — a Minden Világok Mindenhátó Építőmesterének szolgálatában.” A könyvben, amelyben saját büneit a szabadkőművesek rovására szeretné írni, az egyes fejezeteknek ezeket a csinos címeket adta: 1. A titoktartás. És a titoktartás gyöngye pontjai. 2. A „Láthatatlan Atyák” mérges boszorkánykonyhája. 3. Előzetes mondanivalók a vak és a látó történetirásról. 4. Uton a zsidó világbirodalom felé. 5. A „Néma Kutya” gyalázatos gaztette. Ezek után a címek után mindenki sejtetheti, a könyv olvasása nélkül is, milyen tébolyító bölcseleteket írhatott itt össze az az ember, aki Németországnak és a központi hatalmak összes hadseregeinek egész hadviselését vezette.

Dempsey knockoutolta feleségét

Dempsey né nem akar válni, de máris ismerik utódjának nevét

Renó, április 22. Estelle Taylor filmszínésznő, Dempsey volt bokszvilágbajnok felesége nemrég elárulta az amerikai újságíróknak házasságuk boldogságának titkát. A boldogság titka az volt, hogy Dempsey és Taylor egy évben csak egy-két napra találkoztak.

Ugy látszik, ez a néhány találkozás is sok volt. Az amerikai lapok közlik, hogy a volt világbajnok és a filmszínésznő hatévi házasságot után válik.

„Dempsey knockoutolta a szerelmet” — írják egyes lapok, mások sejtetik, hogy a házaspár között mérkőzésre került a sor és abban természetesen az exvilágbajnok knockoutal győzött. Ez a közvetlen oka a válásnak.

Vannak azonban amerikai lapok, amelyek azt kérdezik, hogy vajjon Dempseynek, vagy Taylornak van-e

szüksége most erre a válási reklámra?

Egyes lapok részleteket közölnek arról a családi perpatvarról, amely Dempsey és felesége, Estelle Taylor között folyik.

A Newyorki Times már azt is tudni véli, hogy ki a jövőendő Dempsey? A lap szerint a volt világbajnok Elisabeth Church-öt, a pittsburgi társaság egyik előkelő tagját fogja feleségül venni. Már a fényképét is közli a leendő Dempseynének.

Elisabeth Church jelenleg Renóban tartózkodik és válófélben van férjével. Több újságíró felkereste Mrs. Dempsey Estelle Taylort, aki azt mondta, hogy nem tud férjének válási szándékáról. Eszé ágában sincs, hogy exvilágbajnokné legyen, ragaszkodik férjéhez és semmi körülmények között nem fog beleegyezni a válásba.

Az asszimiláció és a cionizmus vitája a nyoni diákkongresszuson

Nahum Goldmann érdekes előadása az asszimiláció természetrajzáról

Genf, április 22. A nyoni diákvilágkonferencia negyedik ülésén a zsidóknak a kulturális életben elfoglalt pozíciójáról tárgyaltak. A referátumot dr. Nahum Goldmann tartotta.

Világkultúra és autonómia Nahum Goldmann mindenekelőtt kijelentette, hogy nem akarja definiálni a zsidóság fogalmát, mert minden erőszakolt formulával szemben,

szkeptikusan viseltetik. A mai helyzetben — mondotta a szónok — kétféle tendencia áll szemben egymással: világkultúráis és nemzeti autonóm tendencia. A világkultúráis tendenciák megnyilatkoznak elsősorban a zsidóság racionalista és intellektuális jellemében, másodsorban demokratikus felfogásukban, harmadszor pedig a lét felől alkotott metafizika-ellenes beállított-

ságukban. A modern zsidó egész lény szerint világkultúráis tendenciára van predesztinálva. Tekintetbe kell venni elősorban a zsidó intellektuális másodsorban a zsidó mozgékonyt és elaszticitást, olyan tulajdonságokat, amelyek visszavezethetők arra a körülményre, hogy a zsidónak a körülmények megalapozott gyökere, továbbá a zsidónak természetes hajlamát mindegyik haladás és fejlődés iránt. A zsidó első sorban etikus és moralista. Az ő kultúrája céltudatos, a cél pedig az, hogy a világot a haladás irányában fejlessze. A halál heroizmusa idegen zsidó előtt, ő inkább az élet hősiességét ismeri. A világkultúráis tendenciák iránt érzett nagy vonzódás ellenére a zsidók mégsem ellenzik nemzet elszigetelő tendenciákat.

Az asszimiláció kérdése

A referens ezután az asszimiláció ideológiája ellen polemizált és kijelentette, hogy a zsidó asszimiláció nem organikus és önként adódó spontán jelenség, hanem valami, ami program szerű. Tagadja, hogy a zsidó ember tragikumát és problémáit a zsidó jelszóródottságban az állami beavatkozás meg tudná oldani. A zsidó diák elleni numerus klauzst kulturellenek és barbárnak mondja. A zsidóknak és nemzisdóknak a galutban való együttélése — véleménye szerint — két fél közötti tapintat problémát Palesztinában a cionizmus arra irányul, hogy olyan zsidó valóságot teremtsen, amelyben a zsidó egyéniség szabadon bontakozhat ki. Ha igaz az, hogy a zsidó bizonyos idegességhez a világra — akkor a cionizmus hozzá fog járulni ahhoz, hogy a világra a nyugalom helyre álljon.

Deryng lublini professzor a jelen téshez hozzászólva kifejti, hogy a cionizmus és internacionalizmus között nincs feltétlen ellentét. A nemzetközi nacionalizmus azonban veszedelmes jelenség, mert át van itatva imperializmussal és egoista nemzeti célokra aknázzák ki. A cionizmus minden tekintetben szimpatikus jelenség. Ami a lengyelországi zsidók helyzetét illeti, szívesen látná a zsidók asszimilációját, ha erre lenne mód és alkalom. Véleménye szerint azonban ez teljesen lehetetlen. Ő ugyan lengyel nemzeti lista, de a zsidók törekvése iránt a legteljesebb megértéssel viseltetik.

A német szocialista diákok

Dr. Brodnitz és Lenhoff erősen polemizáltak dr. Goldmann referátumával. Vitatták, hogy az asszimiláció nem egy spontán tendencia. A vitában résztvettek dr. Sliosberg (Párizs), dr. Badt (Berlin), Bumkoller (Lengyelország) és mások. A magyarországi csehszlovák asszimilánsok élesen támadták dr. Goldmant és kihangsúlyozták, hogy ők magyaroknak, illetve cseheknek érzik magukat. Végül a német szocialista diákok képviselői emelkedett szóra és kijelentették, hogy a német diákok között igen sok van olyan, akinek nincs antiszemita beállítottsága és aki nem azonosítja magát a völkisch ideológiával. A cionizmussal szemben ő is szimpatikus viseltetik. Nincsen semmi kifogása az asszimiláció ellen, csak az a hibája, hogy az asszimilánsok beteges túlsókba esnek.

A német diákság képviselői afölte való sajnálkozásuknak adtak kifejezést, hogy a többi országok diákdélátásai nem adtak tiszta képet a zsidóságukban és saját egyetemeken folyó antiszemita mozgalmakról.

Dr. Nahum Goldmann végül elismerte, hogy a konferencián főleg a németországi helyzettel foglalkoztak. Ez arra vezethető vissza, hogy a német diákság erősebben van képviselve a konferencián, mint a többiek és megnyitott és őszintén szólottak hozzá az egyes témákhoz. Nem szabad azonban abból, hogy más országokról kevesebbet beszéltek, arra következtetni mintha a zsidóknak a román, a magyar és a lengyel egyetemeken parányi dicsőmi életük lenne.

A román tizenkét

R
V
M

A bíróság

Cluj-Kolozsvá Kelet tudósító szürke tárgyalásos érdekességi testparancsnokságban öltözött éves férfi jelenben, társaságában, mint dr. ügyvéddel. A mérnökkel azonos társaság Rt. vezető társadalmi betöltő fia mária ipari élve perspektívája ugyszólván kar társaság minden rablás és magával áll a hadbíró

A vádirat sze

valóban rabolt története méltó társadalmi egyediák hosszú s rut és a háborúpai emberiség avatja. Az a vádirat vádirat so Gheorghie ellen, a forradalmi tett merénylet egyona ellen. Mú tartalékos hadi zászlóalparancsnig a román had A 3-ik hegyi ut szolgálatott Mur sereg előcsapata sában a Tisza fe

A hadi zászló

A harmadik ut szízi offenzívában törték át a román csapatok, melynek parancs volt, Szolnok kö Tisza mellett, a javítását végezte századparancsnok a környéken por atmoszférájában kellett volna bízn csapatok megszáteanu zászlóaljja vonásáig a Tisza

Tizenkét

Ezekben a nap telt sokat, hogy é dultak fel. Nyilván és a katonas áldozatokat követek lakosságát azonban törvénn kivüliség. Eppen hogy Munteanu háborús bűncsele kerül felszínre, a tény, utánpótló amelyeket a front magas társadalmi amikor a kirabolt ra az élet egyb közé raktározta eseményeket.

A nő születése

az Bájós, üde lesz, ha ar

Havasai G

me Szappan, mosdóv Kapható minden riában és

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes világos sör 8 Lej

Megnyilt! Megnyilt!

„DOLLY“

HARISNYA SZAKÜZLET

ahol elsőrendű márkájú harisnyákat gyári áron szerezhet be! — — — Mindenkinck saját érdeke megőrizni!

„DOLLY“ HARISNYA SZAKÜZLET

Cluj, Calea Regele Ferdinand 13.

A román hadsereg 3-ik utász hegyizászlóaljának szolnoki rekvirálási ügye tizenkét év után elevenedik fel a hadbíróóság előtt

Rablás és magánlaksértés vádjával a kolozsvári hadbíróóság előtt állott Munteanu György mérnök, a Román Rádiótársaság igazgatója

Hogyan „rekvirálta el” dr. Feszt Henrik szolnoki orvos lakásberendezését Munteanu György kapitány? Pillanatfelvétel a forradalmi évek hadimegszállásairól

A bíróság felmentette Munteanu vezérigazgatót a rablás és magánlaksértés vádjai alól

Cluj-Kolozsvár, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A mindennapos, szürke tárgyalások rendjén ma egy különös érdekességű per került a VI-ik hadtestparancsnokság hadbíróósága elé. Ele-gánsan öltözött, jóméjű 30—35 éves férfi jelent meg a tárgyalóteremben, társaságában nem kisebb egyéniséggel, mint dr. Mora nagyhirű bukaresti ügyvéddel. A hadbíróóság előkelő vendé-géről kiderül, hogy Munteanu Gheorghe mérnökkel azonos, aki a Román Rádió-társaság Rt. vezérigazgatója. A bukaresti vezető társadalmi körökben kiváló pozí-ciót betöltő fiatal mérnök, aki előtt Ro-mánia ipari életében a lehetőségek széles perspektívája nyílt meg azzal, hogy ugyancsak karrierjének elején a rádió-társaság mindenható vezérigazgatója lett, rablás és magánlaksértés súlyos vádjai-val áll a hadbíróóság előtt.

A fiatal mérnök tartalékos kapitány lesz a hadseregben

A vádirat szerint Munteanu Gheorghe valóban rabolt és ennek a rablásnak a története méltó láncszeme a félrebillent társadalmi egyensúlyról tanuskodó tra-gédiák hosszú sorozatának, mely a hábo-rut és a háborút követő éveket az euró-pai emberiség legsötétebb korszakává avatja. Az a vád, amit a katonai ügyész-ség vádirata sorakoztat fel Munteanu Gheorghe ellen, háborús bűncselekmény, a forradalmi idők zűrzavarában elköve-tett merénylet egy békés intellektuel va-gyona ellen. Munteanu Gheorghe mint tartalékos hadnagy, főhadnagy, majd zászlóalparancsnok kapitány küzdötté vé-gig a román hadseregben a világháborút. A 3-ik hegyi utászászlóaljban teljesített szolgálatát Munteanu és a román had-sereg előcsapataival nyomult 1919 júliu-sában a Tiszára fel.

A hadsereg előnyomul — a 3-ik zászlóalj a Tiszánál marad

A harmadik utászászlóalj résztvevő a tiszai offenzívában. Julius utolsó napjai-ban törték át a vörös hadsereg frontját a román csapatok. A harmadik zászlóalj, melynek parancsnoka Motiu alezredes volt, Szolnok környékén állomásozott, a Tisza mellett, ahol a megrongált hidak javítását végezte. Munteanu kapitány-századparancsnok csapataival állandóan a környéken portyázott és a hadállapot atmoszférájában a lakosság nyugalmát kellett volna biztosítani. Közben a román csapatok megszállták Budapestet. Mun-teanu zászlóaljának a rendelet vissza-vonására a Tiszaparton kellett maradnia.

Tizenkét év után előkerült a vád

Ezekben a napokban igazán nem jelen-tett sokat, hogy egy magánlakással többet dultak fel. Nyilvánvaló, hogy a megszá-lás és a katonaság fenntartója tragikus áldozatokat követelt a megszállott terü-letek lakosságától. Ezeket az áldozatokat azonban törvényt avatta a törvényen kívüliség. Eppen ezért hat különösen az, hogy Munteanu Gheorghe által elkövetett háborús bűncselekmény tizenkét év után kerül felszínre, amikor a tartalékos ka-pitány, utánapótolva azokat az éveket, amelyeket a fronton vesztett el életéből, magas társadalmi állásba kuszott fel és amikor a kirabolt szolnoki orvos bizonyá-ra az élet egyéb szörnyűségeinek emlékei közé raktározta el az 1919-ben történt eseményeket.

A nő születési bizonyítványa az arca!

Bájos, úde, hamvas fiatalos lesz, ha arcát Dr. BIRÓ-féle

Havas Gyopár Crém-

mel ápolja.

Szappan, mosdóvíz fokozza a hatást! Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

A vádirat a következőképpen mondja el a Munteanu Gheorghe által elkövetett rablás történetét.

Augusztus 16-án, Munteanu kapitány, Neagoie Petre őrmester társaságában az egyik Szolnok környéki faluban néhány szekert és lovat rekvirált. A szekerekkel a hadiszállásra kellett volna hajtaniok, azonban a kapitány mást gondolt. Neagoie Petrével megegyezett abban, hogy behajtattnak Szolnokra, ahol ki fogják irtetni dr. Feszt Henrik orvosnak a város határában levő villáját. A kapitány és az őrmester tudták, hogy az orvos a román csapatok elől az utolsó pillanat-ban menekült Pestre és őrizenlőül hagy-ta a békeévek minden kényelmével és eleganciájával berendezett lakását. A kapitány és őrmester feltörték a villa kapuját, behatoltak a villába és a nagy értéket képviselő berendezés egyrészt felpakkolták a szekerekre. A kapitány és az őrmester azután vissza akartak térni a Tiszaparra.

Az inspekciós tiszt visszateríti az értékeket

Utközben a szekérkaraván Petrescu gyalogsági kapitánnyal találkozott. Az utkanyarodónál Neagoie szekerét pillan-totta meg Petrescu, aki kérdőre vonta az őrmestert, hogy honnan erednek a szeké-rben felhalmozott értékek. Neagoie jelen-tette, hogy Munteanu kapitánnyal együtt a szolnoki Feszt villából hozták a holmi-kat. Közben Munteanu is odaért szekéré-vel. Petrescu igazolta kapitánytársával szemben, hogy a csapatok fegyelmzett-ségének ellenőrzésére szolgáltevő tiszt szerepét tölti be és így Munteanunak jelen-tenie kellett, hogy milyen minőségben rekvirálta el Feszt Henrik dr. villájának értékeit.

A két kapitány között szóváltás fejlő-dött ki, melynek eredményeként végül Munteanu volt kénytelen engedni és

Petrescu egyenes utasítására visszazállí-tották az értékeket a villába. Uglátszik azonban Petrescu ezel nem elégedett meg, hanem riportot küldött a történet-ről a budapesti főhadiszállásnak.

Munteanu: a Vitéz Mihály rend lovagja

Tizenkét év telt el a szolnoki eset óta. A kapitány, a román csapatok vissza-vonulásakor már parancsnok volt a zászlóaljnak. A háború után megkapta a Vitéz Mihály érdemrend nagykeresztjét. 1923-ban Munteanu kilépett a hadsereg-ből a folytatva polgári karrierjét. A mér-nöki pályán olyan sikerrel működött, hogy állami ösztöndíjjal mehetett ki külföldre, hogy tanulmányait tökéletesítse. Vissza-értékor a Rádiótársaság vezérigazgatója lett. És most került elő a bukaresti had-bíróóság ügyészségének irattárából a tizenkét év előtti dosszié, melyben Mun-teanu Gheorghe hadbíróóság elé való állítását kéri rablás és magánlaksértés címén.

Vád és védelem

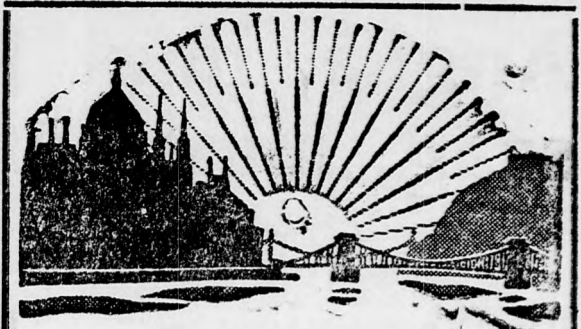
A katonai semmitőszék a kolozsvári hadbíróóságot delegálta a per letárgyalá-sára és így került ma a bírák elé Mun-teanu vezérigazgató. A per érdekességével sokat vont el, hogy Petrescu kapitány nem jelent meg a tárgyaláson és csak riportját olvasta fel Craioveanu hadbíró-sági jegyző. A tanuk Munteanu hajdani tisztársai közül kerültek ki. Motiu brigádaparancsnok-ezredes volt Munteanu koronatanuja, aki a fiatal kapitány ka-tonai érdemeiről beszélt és hangsúlyozta, hogy Munteanu egyike volt a zászlóalj legjobb és legfegyelmzettőbb katonáinak, amit az is igazol, hogy annak a Mihály-rendnek lett a tagja, melynek tagjai kö-zött a világháború nagyjai szerepelnek csupán. A katonai érdemek felsorolása láthatólag hatással van a bírakra.

A külföldi bankárok kifizették a Banca Nationalának a stabilizációs kölcsön második részletét

De la Longouiniere, a külföldi bankárok képviselője, átnyújtott egy 6 milliárd 888 millió lejről szóló hitellevelet. Miért kellett a kormányoknak sürgősen megcáfolni a lej devalválásának híre

Bucuresti-Bukarest, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délelőtt meg történt a nemzeti parasztpárti kormány által Párizsban lekötött kölcsön összegé-nek kifizetése. A külföldi bankcsoport képviselője De la Longouiniere megjelent a Banca Nationalában és átnyújtott egy hatmilliárd 888 millió 333 ezer 26 lejről szóló hitellevelet. Ez az összeg, amely a különböző levonások után tisztán meg-maradt a kölcsönből Románia számára. A hitellevelet alapján az autonóm monopól-pénztár kiállította és átnyújtotta Lon-

gouinierenek az ideiglenes kötvényeket. A kölcsönt folyósító bankároknak egy delegációja felkereste tegnap délután Argetoianu pénzügyminisztert, akivel hosz-szas megbeszélést folytattak. Mint ismeretes, közvetlenül az új kormány kineve-zése után az a hír terjedt el, hogy Argetoianu, az új kormány pénzügyminisztere, devalválási készült a lej, amelynek stabilizációs árfolyamát túlságosan ma-gasnak tartja. Ez a hír eljutott a kül-földre is és meglehetősen nyugtalanságot váltott ki pénzügyi körökben. A kormány

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931 MAJUS 9—18

Nyugat és Kelet árucse-réjének hatalmas piaca

2000 gyáripari szakma, a mezőgazda-sági exportáru és a kézműipar termé-keinek felvonulásával. Nemzeti pavil-onok a külföldi ipar számára.

50 százalékos utazási kedvezmény Romániában a visszautazásnál Ma-gyarországon ugy az oda, mint a visszautazásnál.

Vízummentes határátlépés!

Felvilágosítás és vásárgazolvány kapható:

Budapestben,

a vásáriródnál, V. Alkotmány ucca 8. Clujban: az EUROPA (Sardev) megbízottjánál dr. Iuliu Mezey, Piata Unirii és a Cie Int. de Wagons Liits cluji fiókjánál, Piat. Unirii 18. és az „Európa” II, „Hermes”-nél Birou de Voiaj si Casa de Schimb Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 13. Ezenkívül Nagy-Románia összes na-gyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képvisellete működik.

Stavrica kapitány, királyi ügyész a bíró-ság belátására bizza az ítéletet. A védelem, Popescu Ilariu kolozsvári és Mora bukaresti ügyvéd, hangsúlyozták, hogy Munteanu cselekménye ma már nem büntethető. A védő ügyvédek bizonyítani igyekeznek, hogy Munteanu a csapatok számára rekvirálta el dr. Feszt Henrik értékeit és ez a cselekmény nem minősít-hető rablásnak. Dr. Mora ügyvéd a fran-cia katonai törvényekből citál, végered-ményben a vádlott felmentését kéri.

Felmentő ítélet

A frappáns védőbeszédnek és a Mun-teanut ért dicsereteknek meg is volt a ha-tása. A hadbíróóság tíz percig tartó tanács közás után az összes feltett kérdésekre nemmel felelt és ennek alapján felmen-tette a rablás alól a Román Rádiótár-saság Rt. vezérigazgatóját.

Ausztriában megbukott a jobboldali radikalizmus

A felsőausztriai tartománygyűlési választásokon a Heimatblock szavazatainak több mint felét elvesztette

Bécs, április 22. A felsőausztriai tar-tománygyűlési választásokon, amelyet tegnap tartottak meg, az ausztriai jobboldali radikalizmus súlyos vereséget szenvedett. A keresztényszocialista párt átlaga-san 10 százalékkal több szavazatot ka-pott, amelyeket a Heimatblockba tömör-ült jobboldali radikális pártok vesztet-tek el. A szociáldemokraták megtartották régi erősségüket. A nagymeték és az osztrák parasztpárt 20 ezer szavazattal kaptak kevesebbet, mint 1930 novemberében, vagyis a szavazatok egy harmadát vesztették el. A felsőausztriai választá-sok legmarkánsabb eseménye az, hogy a jobboldali radikalizmus teljesen össze-omlott. A Heimatblocknak 1930 nove-mberében még 40 ezer szavazata volt Felső-Ausztriában, míg tegnap csak 21 ezer szavazatot kapott. A Heimatblock így

szavazatainak több mint felét elvesz-tette. A nemzeti szocialisták, akik ezuttal nagy reményekkel indultak a választási küzdelemben, összesen négyezer szavazatot kesztettek. A Heimatblockba tömörült frakció nagy része tehát nem a nemzeti szocialistákhoz, hanem a keresztény-szocialistákhoz pártolt át. Ezuttal Felső-Ausztriában csak minden 14-ik választó adta le szavazatát a nemzeti szocialista pártra, avagy a Heimatblockra. Steyr városában a városi képviselőtestületben

a 36 mandátum közül 24-et a szocialista pártok kaptak. Linz város képviselőtestü-letébe a hatvan mandátum közül jutott 32 a szociáldemokratáknak. Az osztrák parlamentben, amelybe a felsőausztriai tartománygyűlés hat tagját delegálta, a keresztényszocialisták megtartják 4 man-dátumokat, a szociáldemokraták pedig a régi I mandátum helyett két mandátumot kapnak, míg a gazdasági blokk elvesztette mandátumát.

URÁNIA MOZGÓ

Mai kezdettel mutatja be: LYA PUTTY közismert művész legújabb filmjét

A VILNAI KÉMNŐ

orosz dráma a felkelők életéből. Monopol Adria-film.

Anglia, mint királyság elismerte, Németország, mint köztársaság nem ismerte el az új spanyol rezsimet

Váratlan szenzációt jelent a diplomácia világában Németország magatartása. A választások után tiszta szocialista kormányt várnak Spanyolországban. Az új köztársaság elismeri a szovjetet, de erélyes kezekkel törli le a kommunista agitációt. Menekül a tőke Spanyolországból

London, április 22. A Foreign Office közli, hogy Anglia a dominionokkal egyetértésben utasította madridi követét az új köztársasági spanyol kormány Nagy-Britannia részéről történt elismerésének kifejezésre juttatását. Diplomáciai körökben abban a tényben, hogy Nagy-Britannia éppen azon a napon ismerte el a köztársasági Spanyolországot, amikor menekült király a angol földre lépett, a kormánypolitikai egyensúlyozó művészetének újabb bizonyítékát látják.

Ezzel szemben a szenzáció erejével hat, hogy a német birodalmi kormány ezidőig nem ismeri el Spanyolország kormányát, mert a királyi jog szerint nem mondott le és a spanyol kormány is csak ideiglenesnek jelzi magát.

Amíg a jogi helyzet meg nem változik, kétséges az, hogy Németország elismerje az új rezsimet Spanyolországban.

Ez a körülmény megerősíteni látszik annak a verzióknak hitelességét, mely szerint Alfonz spanyol király a világháborúban a semlegeség örvé alatt Németország javára kímékedett. Különben lehetetlen volna megmagyarázni, hogy míg az összes európai monarchiák egymásután ismerik el a spanyol köztársaságot, éppen a köztársasági Németország az, mely az elismerést megtagadja.

Ezt a sakkhuzást önkénytelenül is azzal igyekeznek megmagyarázni, hogy ezzel az el nem ismeréssel a jelenlegi német kormány Alfonz világháborús érdemeit akarja megjutalmazni. Ezzel szemben a svéd és dán kormányok elismerték a köztársasági spanyol kormányt. Egyébként Alfonz spanyol király este megérkezett Londonba. A pályaudvar előtti térségen nagy és lelkes tömeg éljenezte. Ezzel kapcsolatban a lapokhoz érkezett jelentések szerint Alfonz londoni látogatása részben üzleti természetű.

A menekült spanyol király vagyona legnagyobb része angol pénzüzetek részvényeiben nyert elhelyezést s most rendezői vagyoni ügyeit is Londonban. Londoni politikai körökben úgy tudják, hogy Alfonz spanyol király a köztársasági pártok győzelme esetére formálisan is le fog mondani a spanyol trónról, hír szerint csak a maga nevében. A választások sorsdöntő napja június elsején lesz.

Vagyonelkobzás a tőkemenekítők ellen

Madrid, április 22. A köztársasági kormány a tőke kiáramlásának megakadályozására vizsgálatot rendelt el a nagybankok ban, amelyet délután négy órakor végrehajtottak. Szakértők vizsgálták meg a pénzüzetek betétállományában beállott változásokat és átvizsgálták a folyószámlatulajdonosok két hét alatti kifizetéseit. Kétes esetekben a folyószámlabirtokos megidézik s eskü alatt kell nyilatkoznia a hiányzó összeg hova fordításáról.

A Daily Express madridi jelentése közli, hogy a pénzügyminisztérium a legszigorúbban ellenőrizni kívánja a tegnapi végre hajtott madridi folyószámla- és betétállományvizsgálat eredményét. Garcia Prieto, a köztársasági kormány pénzügyminisztere rendeletet adott ki,

melyben felszólítja az utóbbi hetekben külföldre áttuló banbetéteket az eredeti állapot helyreállítására,

mert ellenkező esetben a kormány a rendelet megjelenésétől számított két héten belül elkoboztatja spanyol területen található ingatlan és egyéb vagyonukat. Egyébként a madridi bankokat a betétesek állandó ostrom alatt tartják. Gazdasági körökben aggnak a pánikhangulat erősödése miatt.

Tiszta szocialista kormányzat következik?

London, április 22. A Times madridi jelentései szerint a köztársasági spanyol kormány a vidéken akadályokat gördít a

monarchista falusi község tanácsok alakulása elé. A monarchisták emiatt elégedetlenek s részrehajlással vádolják a kormányzatot.

A spanyol általános választásokat június elsején okvetlenül megtartják.

Ezzel kapcsolatban a Daily Herald madridi munkatársa beszélgetést folytatott a spanyol szociáldemokrata párt több vezetőjével, akik kijelentették, hogy a párt a kormányt az általános választásokig támogatásban részesíti, de azutánra fenntartja magának a szabad elhatározás jogát.

Ebből angol munkáspárti körökben arra következtetnek, hogy a spanyol kortes-választásokon a szociáldemokrata párt olyan nagyarányú megerősödéssel számíthat, amely lehetővé tenné a párt számára a tisztán szociáldemokratikából álló kormány alakítását.

Madridban a tegnapi minisztertanács elsősorban külpolitikai kérdésekkel, köztük a szovjet elismerésének ügyével foglalkozott. Ugyaneznap a legenergiukabban beszélgettek azt is, hogy Spanyolország területén erélyes intézkedéseket fogantossanak a rend felborítására törekvő kommunista propaganda ellen.

London, április 22. Madridi jelentések

szerint a spanyolországi vidéki városokban növekszik a nyugtalanság. A köztársasági kormányzat erélyes intézkedéseket fogantossanak a rend fenntartása érdekében, mert attól tart, hogy az ellenforradalmi agitáció veszélyessé válhat, ha a mozgalom a madridi repülőosztályok és a cartagenai tengerészek köréből átterjedne a polgári lakosságra.

Madrid, április 22. Bourbon Maria Izabella hercegnő ma éjszaka elhagyta Spanyolországot. A 81 éves hercegnő szívesen elutazása előtt felhívta Miguel Maura, a köztársasági kormány belügyminiszterének figyelmét arra, hogy a királyi család távozása után a palotából sok értékes műkincs és műtárgy, valamint a királyi dossziéja a spanyol-marokkói háborúból, eltűnt.

Maria Izabella spanyol hercegnő, a menekült király nagynéje megérkezett Párizsba. A hercegnő béna s egyik párizsi klinikára kerül, ahol ápolni fogják.

Németország elismeri a spanyol köztársaságot

Berlin, A német kormány minden ellenkező híreszteléssel szemben hivatalosan közölte, miszerint madridi követének utasítást adott arra, hogy a spanyol kormánnyal szemben Németország jóindulata elismerését tolmácsolja.

Május 27-re halasztották az Averescu per táblai tárgyalását

A magánvád kérésére halasztották el a tárgyalást

Cluj-Kolozsvár, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szerda délelőtt zsúfolásig töltötte meg az érdeklődő közönség a kolozsvári tábla második szekciójának tárgyalótermét. Az Averescu per tárgyalását előzte meg a nagy érdeklődés, mert a tárgyalás, tekintve a védelem nagy erőfeszítéseit, rendkívül izgalmasnak ígérkezett. A teremben sorra jelentek meg a nemzeti parasztpárt kolozsvári vezetői. Meglepetése volt a napnak, hogy Averescu

tábornok ezalkalommal elmulasztotta azt, hogy megfelelő védelemről gondoskodjék és dr. Baciu városi ügyvéd éppen ezen az alapon kérte a táblát, hogy a tárgyalást elhalassza.

A közönség nagy csalódására a tábla elfogadta a magánvád kérését és május 26-ra halasztotta a tárgyalás megtartását, mely alkalommal minden valószínűség szerint újra szembetalálkoznak a nemzeti parasztpárt és a néppárt legjobb ügyvédjei.

Elkészült az egységes bünyügyi perrendtartás tervezete

Az állam kártérítéssel tartozik a felmentett vádlottnak, amennyiben az előzetes letartóztatásban volt

Cluj-Kolozsvár, április 22. A legfőbb törvényhozási tanács már évek óta dolgozik az állam törvényhozási egységesítésén. Tizenegy évvel az egységesítés után még mindig különböző törvények vannak érvényben az egyes országrészekben. Más jogi és perrendtartási rezsim alá tartozik a régi királyság és más jogszabályok érvényesülnek a csatolt területeken, amelyek a jogszolgáltatás különböző ágaiban megőrizték az előző rezsimnek törvényeit.

Az egységes váltójogi kódex és egységes kereskedelmi kódex tervezetének kidolgozása után a legfőbb törvényhozási tanács most elkészült az egységes bünyügyi perrendtartás tervezetével is. Ezeket a tervezeteket most tanulmányozzák egyrészt az érdekeltek professzionális testületek, más részt pedig az ország jogi életének markánsabb személyiségei és a különböző igazságszolgáltatási fórumok. Miután ezek meg fogják tenni megjegyzéseiket, a tervezeteket a parlament elé kerülnek, hogy törvényerőre emelkedve, leegyszerűsítsék a jogszolgáltatás menetét s megkönnyítsék egyúttal a joghallgatók helyzetét is, akiknek ma nem kevesebb, mint négy állam jogi berendezkedésével kell megismerkedniük ahhoz, hogy tájékozódni tudjanak az or-

szág igazságszolgáltatásának szövevényes labirintusában.

Az új bünyügyi perrendtartás elkészítésénél a modern büntetőjogi teóriákat és a modern törvényhozási tanácsot vette figyelembe a legfőbb törvényhozási tanács, amely különös tekintettel volt az egyéni szabadság védelmére. Így például okéért büntetőjogi határozatok, ítéletek elleni fellebbezést, vagy ellentmondást abban az esetben is be lehet a jövőben nyújtani, ha az érdekeltek fél lekéste volna a törvényes terminust. Az előzetes vizsgálat alatt a védőügyvéd asszisztálhat védencének, közvetlenül az első vizsgálóbírói kihallgatás után jogában áll álláspontját szóban, vagy írásban leszögezni a nyomozást vezető fórumok előtt. Az új tervezet kiterjeszti a bünyügyi zárlatot, mint biztosítási intézkedést a polgári jogi kártérítési igények biztosítása érdekében. Az ítéletláblak mellett működő vádtanács (camera de punere sub acusare) működését kiterjesztették a büntényeken kívül a vétségekre is. Az új szerv a törvényszéken, még pedig az illetékes vizsgálóbíró mellett fog működni és végső fokon dönt az eljárás megindítása, vagy beszüntetése felett. Előzetes vizsgálat nem tarthat tovább negyven napnál, hacsak az új tervezet által kreált

Vezérképviselő: C. DUISBERG
Bucuresti 1. Str. Carol 3

vádtanács nem engedélyez esetről-esetre haladékok. Részletesen szabályozza a tervezet az ítéletek revízió alá vételét, a bírói tévedések áldozatainak kártalanítását, a rehabilitálást, a feltételek szabadlábra helyezést és az idegen államoknak való kiadást.

Merész és kétségtelenül nem modern szellemre valló újítása a tervezetnek az az intézkedés, amely szerint büntény esetében pedig legfeljebb két védője lehet egy vádlottnak.

A tervezet jelentékeny módosításokat eszközöl a régi királyságban működő esküdtbíróóság összetételén. Az esküdtbíróóság elnöke a jövőben egy táblabíró lesz, akinek két törvényszéki bíró segítkezik. Az esküdték számát tizenkettőről hétre szállítják le. Az esküdték tanácskozásaiiban résztvesz az elnöklő táblabíró is, aki a verdikt elhangzása után az esküdték két delegátusával egyetértve, állapítja meg az ítélet nagyságát. A felmentett vádlottak fellebbezhetnek a felmentés indokolása ellen, amennyiben ez káros volna számukra. Az igazságügyminisztérium tar tozik kártalanítani azon felmentett vádlottakat, akik előzetes letartóztatásban voltak. Az új tervezetnek ugyancsak érdekes intézkedése az, amely szerint a kegyelmi kérvény egy hónapra felfüggeszti az ítélet végrehajtását.

A mai sportprogram

Cluj-Kolozsvár, április 22. A mai munkaszüneti napot az elmaradt kolozsvári bajnoki meccsek lejátszására használja fel a sportszövetség. Délután három órakor a KMCS és a Haggibbor csapatai találkoznak, utána pedig az Universitatea és a KAC mérkőz össze erejüket. A favoritok a KMCS és az Universitatea, de meglepetések most sincsenek kizárva, tekintve, hogy egy a Haggibbor, mint a KAC feljavult formát mutatott legutóbbi meccsein.

A Haggibbor közgyűlése. A Haggibbor sportegylet ma délelőtt 11 órakor tartja meg rendes évi tisztújító közgyűlést a City kávéház külön termében. A közgyűlésen a Haggibbor pártatlan agitációs elnöksége fogja be-terjeszteni elmúlt évi működéséről szóló jelentését, a szakosztályvezetők pedig az egyes sportágakban elért eredményekről fognak referálni.

Az Universitatea matinéja. Az Universitatea csütörtök délelőtt a román Nemzeti Színházban művészi programmal matinét rendez, amely iránt a város román társadalmában nagy az érdeklődés.

BUZIAS gyógyfürdő

(ROMÁN NEUHEIM)

páratlan szénsavas radioaktív sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedés sziv és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izom csúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyoman fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel gyógyít.

Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés kitünő kezelés, kitünő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Uj modern uszoda napfényes stranddal Fűrdőidény május 15-től október 1-ig Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő Rt. Fűrdőigazgatóság Buziás (Bánát)

Anitrodakat

gikusán követel szülő határozat p gán-gyár törvény alkalmával milye mánypárti képvis ter ellen. Különö igen energikus á szemben. Az ipar jelentette barátai az uralkodó óhaj restaurálás eszt politikai magatartól semmilyen hajlandó eltérni.

Lupu

nem lé

Egyes lapok az kormányt átalak téré Luput, köz George Bratianu ügyi miniszterré ját: Valeanur e nevezte ki az ura meg a valóságna mondható. Tény szor levélben fo rkezek, támogató Jorga fokozatos koncentrációs ka előre azonban es Georgistákkal táz elnök és nincs k minisztériumot fogja felajánla már csak azért s élén igen komo akik akárcsak Jo mányzásra rende

Két má

Sokkal érdekes azon hire, amely két erdélyi poli nyába belépni. E politikus, arról e Jorga professzor nesc sejtetni eng zeti parasztpárt kikerülni. Az A husy Jorga, aki a nosokhoz átpártó fripturistáknak k ehhez a metodush mányában a csat viseltethesse.

Jorga antisze csolatt

Az új miniszte tette első nyilat is. A nyilatkozat nyugtató. A Ner jának bemutatás ben valaki felem Popescu Mozacer antiszemita agita jelentette erre, szabad vélemény akadályozni, min a nyugalmat nem nyugalom megóv esetre módositta törvényit, olyan é bontások vádlot órán belül ítélték.

Az új kormány tartozik az is, boleta-törvény v gesztéről Jorga lag értesítette a malomszindikátus

Bucuresti-Buc tulescu magatart dig ellentmondó lomban. A Cur nem tér vissza Adeverul viszor londoni követ megy Sinajába állomáshelyére.

Bucuresti-Bu niu Gyula volt

Női és fé formál, fest, tiszt és

HECHT

Cluj, Calea Rege vashid mellett). Dus választék er ben, engro

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztit

CZINK, Cluj

A nitrogéngyárral kapcsolatos vádakat felújítják Manoilescu ellen

(Első oldali cikkünk folytatása)

gikus követelték, hogy a kizárásról szóló határozat percizirozza, hogy a Nitrogén-gyár törvényjavaslatának szavazása alkalmával milyen vádakat emeltek a kormányon. Különösen Mihalache foglalt el igen energikus álláspontot Manoilescuval szemben. Az iparügyi miniszter viszont ki jelentette barátai előtt, hogy az ő számára az uralkodó óhaja mindenek felett áll. A restaurálás eszméje határozza meg az ő politikai magatartásának vonalát, amelyből semmilyen körülmények között nem hajlandó eltérni.

Lupu és Bratianu George még nem léptek be a kormányba

Egyes lapok azta hirt közölték, hogy a kormányt átalakították s belügyminiszterre Luput, közoktatásügyi miniszterre George Bratianut, igazság és közoktatásügyi miniszterre pedig ennek két barátját: Valeanut és Vaitoianu tábornokot nevezte ki az uralkodó. Ez a hír nem felel meg a valóságnak s legalább is korainak mondható. Tény az, hogy Jorga professzor levélben fordult az összes pártvezérekhez, támogatásukat kérve. Hír szerint Jorga fokozatosan át akarja kormányát koncentrációs kabinetté alakítani. Egyelőre azonban csak annyit igaz, hogy a Georgistákkal tárgyal az új miniszterelnök és nincs kizárva, hogy a belügyminisztériumot Vaitoianu tábornoknak fogja felajánlani. A másik két tárcáról már csak azért sem lehet szó, mert azok élén igen komoly személyiségek állnak, akik akárcsak Jorga maga, hosszabb kormányzásra rendezkedtek be.

Két erdélyi politikus a kormányban?

Sokkal érdekesebb egyik bukaresti lap azon híre, amely szerint a közeljövőben két erdélyi politikus fog Jorga-kormányába belépni. Hogy ki ez a két erdélyi politikus, arról egyelőre hallgat a krónika. Jorga professzor lapja, a Neamul Romanesc sejtetni enged, azonban, hogy a nemzeti parasztpártból fog ez a két politikus kikerülni. Az Adeverul furcsának tartja, hogy Jorga, aki annak idején az averescanusokhoz átpártolt Goldist és társait fripturistáknak keresztelte el, most ugyan ehhez a metódushoz folyamodik, hogy kormányában a csatolt területeket is képviseltesse.

Jorga különös nyilatkozata az antiszemita izgatókkal kapcsolatban

Az új miniszterelnök egyébként megtette első nyilatkozatát a zsidókérdésben is. A nyilatkozat nem tulságosan megnyugtató. A Nemzeti Színházban darabjának bemutatása alkalmával szünet közben valaki felemlítette Jorgának, hogy Popescu Mozaeni bukaresti pap féktelen antiszemita agitációt fejt ki. Jorga kijelentette erre, hogy senkit sem lehet szabad vélemény-nyilvánításában megakadályozni, mindaddig, amíg a rendet és a nyugalmat nem fenyegeti. A rend és a nyugalom megóvása érdekében minden esetre módosítani fogja a Marzescu-törvényt, olyan értelemben, hogy a rendbontások vádlottai fölött huszonnégy órában belül ítélkezzenek.

Az új kormány első ténykedései közé tartozik az is, hogy felfüggesztette a boleta-törvényt végrehajtását. A felfüggesztésről Jorga miniszterelnök táviratilag értesítette a temesvári kis és közép-malomszindikátusokat.

Mi van Titulescuval?

Bucuresti-Bukarest, április 22. Titulescu magatartását illetően még mindig ellentmondó hírek vannak forgalomban. A Curentul szerint Titulescu nem tér vissza többé Londonba, az Adeverul viszont tudni véli, hogy a londoni követ nyolc napra pihenni megy Sinajába, majd visszautazik állomáshelyére.

Bucuresti-Bukarest, április 22. Maniu Gyula volt miniszterelnök a nem-

Női és férfi kalapokat formál, fest, tisztít és vasal szakszerűleg és jutányosan

HECHT KALAPÜZEM

Cluj, Calea Regele Ferdinand 30. (a nagy vasahid mellett). Fiók: Dej, Cal. Traian 9. Dus választék eredeti női kalapmodellekben, engrosban és detailban.

zeti parasztpárt vezére ma délben Kolozsvárra érkezik.

Elkészült a prefektusok listája Bucuresti-Bukarest, április 22. Ma délután 3 órakor minisztertanács volt, amely meghallgatta Argetoianu pénzügyminiszter expozéját a pénzügyi helyzetről, majd folyó ügyeket intézett el.

Magánjelentésünk szerint a minisztertanács összeállította az új prefektusok listáját, amelyet valószínűleg

holnap terjesztenek a király leé aláírásra.

A tartományi igazgatókat illetően az Adeverul közli, hogy Iorga miniszterelnök Hoiescu moldvai tartományi igazgató lemondási kérvényére a következőket írta: A lemondást elfogadom, egyelőre azonban nem intézkedhetem a továbbiakat illetően, mert nem döntöttünk még, megmaradnak-e a tartományi igazgatóságok.

Az Adeverul szerint Iorga és Argetoianu környezetében úgy tudják, hogy amennyiben a parlament bizalmatlanságot szavazna, úgy június 15-én lennének az új választások.

Ma délelőtt a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága egyhangulag ki-

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes sör 8 Lei

zárta a párt tagjai sorából Manoilescu minisztert. A kizárás indokait nem közölték a nyilvánossággal.

Az Adeverul szerint különösen Mihalache kelt ki nagyon élesen Manoilescu ellen.

Kilencszeres halálbüntetéssel sújtotta a düsseldorf-i esküdtszék Kürten Pétert

Düsseldorf, április 22. A düsseldorf-i esküdtszék óriási érdeklődés közepette ma hirdette ki ítéletét Kürten Péter bűnyében. Az esküdtszék, mint az előrelátható volt, bűnösnek mondotta ki Kürten Pétert és ezzel ennek a szerencsétlen embermonstrumnak földi pályafutása befejezettnek tekinthető. Az esküdtszék az összes feltett kérdésekre igennel válaszolt

és kilenc gyilkosságban, valamint 7 szemérem elleni sértésben mondotta ki Kürten Pétert.

Az esküdtszék a verdikt alapján kilencszeres halálbüntetéssel sújtotta gyilkosságaiért Kürten Pétert, a két szemérem elleni sértésért tizenöt évi fegyházra ítélte és a büntetőtörvénykönyv paragrafusai alapján politikai jogait életfogytiglan fel-

függesztette.

Az ítélet a termet zsufolásig megtöltött hallgatóságban meglepedést váltott ki, de óriási meglepetést keltett Kürten magatartása, aki a legteljesebb nyugalommal fogadta a halálos ítéletet és kijelentette, hogy nem él a fellebbezés jogával. Miután fellebbezést nem nyújtottak be, az esküdtszék ítélete jogerőre emelkedett.

Jorga miniszterelnök felfüggesztette a gabonaértékesítési törvény életbeléptetését

Timisoara-Temesvár, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes annak a hónapok óta tartó elkeseredett küzdelemnek minden fázisa, amely a gabona értékesítési törvényjavaslat miatt egyrészt a földmivelésügyi minisztérium, másrészt az érdekelt malomipar és a termelők között folyik.

Madgearu, a Mironescu-kormány földmivelésügyi minisztere, az érdekvépviseletet minden tiltakozása ellenére keresztül erőszakolta törvényjavaslatát a parlamentben és így ebből

az elhibázott javaslatból törvény lett. Az érdekelt malomipari körök azonban a törvényjavaslat megszavazása után sem hagytak fel a harccal. A bánáti kis- és középmalmosok szindikátusa az elmúlt napokban Aradon tiltakozó kongresszust tartott, amelynek határozataként hétfőn hosszú táviratot küldöttek Iorga miniszterelnöknek. A szindikátus táviratára ma érkezett meg a válasz. Iorga miniszterelnök távirati válasza így hangzik:

„A minisztertanács felfüggesz-

tette a gabonaértékesítési törvény életbeléptetését, amely törvény ellen én a kamarában is harcoltam.

Iorga.”

Iorga miniszterelnök távirata óriási hatást keltett az érdekelt bánági körökben s a temesvári szindikátus most lázasan készül egy új közgyűlés összehívására, amelyen ki fogják dolgozni a mai mezőgazdasági és malomipari helyzetnek megfelelő törvényjavaslatot és azt a miniszterelnök elé terjesztik.

Egy ember élete árán sikerült csak egy végzetes vasuti szerencsétlenséget elkerülni Ciceri arad-megyei állomáson

A szerencsétlenség megakadályozója, Pádureanu Miklós váltóór a vonat alatt lelte halálát

Arad, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Aradtól hat kilométerre levő Ciceri állomáson tegnap tragikus szerencsétlenség történt, amely csak a különös véletlen következtében nem okozott tömeg halált. A szerencsétlenségnek így is van egy halálos áldozata Pádureanu Miklós váltóór személyében, aki hivatásának gyakorlása közben vesztette el életét.

Ejfélt után kellett volna Ciceri állomásra a 2451. számú tehervonatnak beérkeznie. Ugyanabban az időben indítják el

Aradról a tövisi gyorsvonatot és ezért a tehervonatot a mellékvágányra kellett manőverezni. Tizenkét óra után jelezték a tehervonatot jöttét, mire Pádureanu Miklós váltóór a sineket a mellékvágányra váltotta át.

Pádureanu a kerekek alá került

A tehervonat rendes időben érkezett, de szokatlanul nagy sebességgel robotott be az állomásra. A vonat nagy sebességétől az egész állomás személyzete meg-

rémült, mert nyilvánvaló volt, hogy a tehervonatot nem sikerül az állomáson lefékezni és a holtvágányra ezért nem irányíthaták. Pádureanu Miklós átlátta a veszélyt és az utolsó percben meg akarta menteni a vonatot. A váltóhoz rohant és a fővágányra váltotta a sineket. A váltás sikerült is, de

a szerencsétlen embert a tehervonat magával ragadta

és Pádureanu Miklós darabokra szaggatva maradt a helyszínen.

A vonatvezető észrevette a katasztrófát és a pálya tulsó bejáratánál sikerült lefékeznie a tehervonatot. Az állomás személyzete Pádureanu Miklóst vette kezelés alá, a szerencsétlen emberen azonban már nem lehetett segíteni. Ugyanakkor intézkedés történt, hogy a tehervonatot a mellékvágányra tolassák, mert Aradról a gyorsvonatot elindították és ha a tehervonatot nem sikerül a vágányról eltávolítani, úgy feltétlenül katasztrófális vasuti katasztrófa következhetik be. A tolatás munkáját azonban újabb szerencsétlenség közbejötté tette lehetetlenné.

A vonat kiklott és négy kocsija felborult.

A kisiklásnak halálos áldozata nincsen, de a felborult vagonok teljesen eltorlasztolták a sineket.

Közben a szemafort tilosra állították be és az aradi gyors pár száz méterre az állomástól lefékezett.

Igy sikerült a nagyobb katasztrófát elkerülni, de a gyors csak több órai várakozás után tudta folytatni útját.

Pádureanu Miklós sérüléseibe még az éj folyamán belehalt. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy a könnyen végzetessé válható szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

ÁRUHÁZAM UJ REKLÁM OSZTÁLYÁNAK

REKLAM ÁRAI

Egy méter mintás műselyem ruhára 45 lej

1 M. Mosott vászon	19 L.	1 M. Francia mosó deifén	29 L.
1 M. OPALIN	19 L.	1 M. Chinai pongyola deifén	35 L.
1 M. Francia mintás pongyola batiszt	20 L.	1 M. Prma ing zefir	39 L.

65 1. m. mintás műselyem maradákokban 65

Figyelje kirakataim reklám árait

SZABÓ JENŐ CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 5.

K, Cluj

Erdélyi zsidók tartották Barcelonában 500 év után az első szédert

Cluj-Kolozsvár, április 22. A posta a mai napon kedves levelet hozott a szerkesztőségbe. Barcelonából írta egy Erdélyből odakerült hölgy április 14-i kelettel, a spanyol köztársaság kikiáltását megelőző napok egyikén. Leírja benne a Barcelonába kerülő zsidók ezidei szédereit, amely tele volt ősi, szép hangulatokkal. Az érdekes levél így szól:

„Azt hiszem, nevem nem lesz egészen ismeretlen önök előtt, Schwarcz Hermanné, a nagykárolyi ortodox izraelita nőegylet egykori elnöknője vagyok és b. lapjuk nem egyszer közölte nevemet működve és jótékonyági rendezvényekkel kapcsolatban. Az Uj Kelet iránt érzett ragaszkodásom dokumentálásaképpen küldöm alábbi soraimat szíves közlés céljából.

A sors és Szabó Imre spanyolországi utelirásai kihoztak bennünket is Barcelonába és azt hiszem, nem lesz érdektelen a barcelonai széder leírása, a szédere, amelyet a spanyol zsidók kiűzetése óta most először tartottak meg a kiűzötteknek a világ minden részéből ide visszakerült ivadékaik.

Öt hónapja vagyunk Barcelonában. Az első hetekben még nem volt minjan szombatonként az egyesületi alapon működő imaházban és különösen szombat kimenetelekor gyülekeztek ide szép számban. A zsoldárok lelkes énekétől szinte belézugtak a falak. Keleti szokás szerint nők is feljárnak a templomba és igaz öröm töltött el, amikor tudtára ébredtem, hogy nem hiába jöttünk ide, hanem egy szép misszió életrekelésére. Ötszáz esztendő után ime megfogjuk teremteni a gyönyörű Spanyolországban a zsidó életet.

Purimkor a megila-olvasásakor a keleti izléssel berendezett csinos templomot a hívők zsufozásig megtöltötték. Meg kell említeni ebben a vonatkozásban a Suceavából idekerült Glantzmann Chapin nevét. Ő most vezetője a hitközségnek és egyetlen igyekezete a különböző országokból idekerült zsidókat egyetlen vallási közösségben egyesíteni.

Közeledett peszach ünnepe és mi mindnyájan, akik igyekszünk a tradícióhoz híven megtartani a folszabadulás szép emlékünnepeit, gondoskodtunk páskáról és minden peszachi dologról. Öszintén szólva, itt még kissé kritikus a helyzet, mert valami régi visszaérzéssel nem a legszebb világításba helyezik a zsidókat. Itt legjobb, ha az ember nem beszél sokat a számita származásáról. Az a szempontunk hogy lassan, óvatosan kell megismertetni magunkat. Lássa a spanyol környezetünk, hogy nem vagyunk ehetetlen emberek, amilyeneknek bennünket a spanyol inkvizíció beállítani igyekezett annakidején a nép előtt.

Elérkezett a széder-adás napja. A bevándorlottak nagyrésze Törökországból idekerült spanyolul beszélő zsidó, aki nem sokat ad a rituálékra. Most azonban, hogy a zászlót felbontottuk, ők is jönnek a táborunkba. A páskát a magyarországi és utódállambeli zsidók hozatták hazulról, de természetesen nekik is juttattunk.

A szédert a két hónap óta itt működő Hartmann Laurenció rabbi házában tartottuk meg. Itt van ezidőszereint a kóser vendéglő is. Az egyik nagy termében terítették szédert egy hosszú asztalra. Ünnepi gyertyatartók, szédertál, rajta a különböző kellékek: torma, tojás, sült hus. Az asztalfőn a rabbi, aki a szédert vezette. A szomszédos szobában az aske-náz zsidók ültek a szédernél: Mermelstein Lajos (Beregszász), dr. Starez oroszországi származású matematikus, Ganz testvérek (Técső) és Königsberg Arnold (Lemberg). A széder ünnepies és valóban emelkedett hangulatban zajlott le.

A második estén is ugyanezek ültek össze a széderehez. Dr. Starez professzort főnöke vacsorára invitálta, ő azonban a széderehez ragaszkodott. Minthogy a spanyolok a meghívások tekintetében hajthatatlanul szigorúak, a tanár úgy oldotta meg a problémát, hogy a széder első kidusát végig hallgatta, aztán mélyen meghatva, könyvekkel a szemében távozott.

Ejféli után fél háromkor végeztünk

Jégcsapokba kapaszkodva lebegett két turista egy éjszakán keresztül a hegyszakadék felett

Borzalmas kaland a tiroli hegyekben

Bécs, április 22. A tiroli hegyekben két turista borzalmas kalandon esett keresztül. Kirándulás közben a hegyek között rettenetes hóvihar lept meg őket, amelyben eltévedve, egy jégborította sziklahasadékba zuhantak. Egész éjjel át a jégcsapokba kapaszkodva tartották fenn magukat és hogy a kimerültségtől, meg a hidegtől el ne ernyedjenek, egész éjszaka felváltva énekeltek.

A két szerencsétlenül járt kirándulót rettenetes helyzetükből végre is egy másik kiránduló mentette meg, aki

a széderevel. Kihúztuk volna a legjobb hangulatban egészen reggelig, de másnap nagyszünet volt, amikor is mindenki gyászba öltözött. Az éjjelre bizonyára meglátszott volna rajtunk és ezt azon a napon megbotránkozta társnak veszik a spanyolok.

Az élet nagyon kellemes is Barcelonában. Hatalmas, szép város. A spanyolok előzékenyek és szívélyesek az idegenekhez. Adja isten, hogy minden zsidó igaz öröme meginduljon ide a zsidó visszavándorlás.

E levél írásakor éppen az uccán proklamálják a spanyol köztársaságot, ami a zsidók helyzetét bizonyára nagy lépéssel viszi előre. A katalánokkal együtt bizonyára nekünk is út a szabadulás órája.

Budapest az olcsó árak rekordjával várja a május kilencedikén megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár vendégeit

Kedvezményes utazás. A budapesti szállodások és vendéglősök a rendes olcsó árakat számítják. Kedvezményes árak a budapesti színházakban. Nagy kedvezmények Budapest látványosságainak megtekintésére. Kedvezményes gyógykezelés a budapesti fürdőkben és szanatóriumokban

Budapest, április 22. Budapest gazdasági körei arra az erős és szenzációs elhatározásra jutottak, hogy legalább a május 9-én megnyíló vásár idejére letörlik Budapest képerőit a gazdasági krízis jeleit. Csodát akarnak tenni, óriási forgalmat teremteni. Ennek pedig egyetlen módja és eszköze van, amelyet úgy hívnak, hogy

szenzációsan olcsó árak.

Hetek óta folynak a tárgyalások a gyáriparral, a kereskedőkkel és az idegenforgalom fejlesztésében érdekelt összes iparágakkal. S e tárgyalások eredménye ma az, hogy biztosítottak tekinthető az eredmény.

Budapest szállodásai, vendéglősei és kávéházai ünnepélyes fogadalmat tettek. Ha nem is tudják rendes árakat leszállítani, gondoskodni fognak mégis arról, hogy minden étteremben olcsó, kész menük, olcsó reggelik és vacsorák várják a vendégeket.

Külön kirakattal készülnek Budapest kereskedői a vásár vendégeinek fogadására. Elv és legfőbb szempont mindenütt

kicsi haszon, de nagy forgalom.

Ez az elhatározás minden szakmára kiterjed. A vásár vendégeit tehát nemcsak

másnap reggel fedezte fel őket, mivel messziről meghallotta kétségbeesett éneküket. Azonnal a legközelebbi faluba rohant, ahonnan csakhamar jól szervezett expedíció szállott ki a szerencsétlenség színhelyére. A mentőexpedíció vezetője kötélen ereszkedett le a kritikus szakadékig, ahol az olvadó jégcsapoktól egyenként derekukon átfogva, vitte fel a meggémberedett turistákat, akiket még a helyszínen radikális ápolás alá vettek, amennyiben hóval dörzsölték eltérőket.

Figyelem!

Elköltözünk

volt Gobelint most

Rottmann és Nagy

kézimunka, harisnya és rövidruháza volt Wesselényi M. ucca 3. szám alól átköltözik május 1-én ugyancsak Wesselényi u. 13 alá (A volt Spitz helyiségekbe). A költözés előtt minden raktáron levő harisnya, kesztyű, rövidaru és kézimunka mélyen leszállított árban lesz elárúsítva. Használja ki mindenki ezt a ritka alkalmat.

Női kalapok

legnagyobb választékban, legjobb kivitelben, legdivatosabb formában, legolcsóbb áron kaphatók.

„MISS“ Kalapszalón

Cluj, volt Kossuth Lajos ucca 7. szám.

25-g Budapest híres gyógyintézményeit.

A vásár látogatását mindezek mellett, olcsóvá teszi főképpen az, hogy a magyar és jugoszláv vasutak 50 százalékos, a cseh szlovák vasutak 33 százalékos, az osztrák vasutak 25 százalékos utazási kedvezményt adtak. Romániában 50 százalékos kedvezmény van érvényben, mely azonban csak a visszautazásra szól.

Az utazási és vízumkedvezmény igénybe vételéhez szükséges vásárigazolvány most már minden nagyobb városban beszerezhető.

A rádió a modern lakásban

Az a tartózkodás, amelyel régebben az elektromos világítás alkalmazásával szemben viseltettek, azzal magyarázható, hogy a vezetékek elhelyezése meg lehetőségekkel járt. A falak össze-vissza való furásának szükségessége arra indította a háziasszonyokat, hogy szívesebben vették a gázt, mint az elektromosságot igénybe s utóbbinak használatát arra az időre halasztották, amikor oly lakásba költöznek, ahol már az elektromos vezetékek le vannak fektetve.

Hasonló tartózkodással viseltetnek egyes háziasszonyok a rádió bevezetésével szemben. Nem kifogásolják a rádió bevezetését abban az esetben, ha az ablak és ajtókereteket nem furkálják össze. Gyakran azonban a rádiószerele semmiféle megoldást nem talál egy kifogástalan vetőberendezés létesítésére a fentemlített furások eszközlése nélkül.

Külföldön úgy hidalták át ezeket a nehézségeket, hogy egyidejűleg a ház építésével a rádió-vezetékeket is lefektetik s ezután az építész könnyen alkalmazhat egy antenna-rendszert, mely nem vált ki chaotikus hatást. Igen gyakori egy nagy antenna-pozna alkalmazása, melyre több antenna jön fölerősítve. Az antenna bevezetését gondosan elszigetelik s a lakás legalkalmasabb szobájában levő csatlakozókáposolókhoz vezetik. Ugyanílyen gondosan létesítik a földvezetéket is. E két kapcsoló egymás mellett nyer elhelyezést, úgyhogy a lakó kényelmesen hozzáférhet a készülékhez.

Továbbá az egész lakáson keresztül hangszóró-vezetéket fektetnek. Ily módon minden egyes szobában egy-egy hangszóró hozható működésbe. E rendszernek azonban az előnye is van, hogy a különböző szobákban egyidejűleg is élvezhető a rádió. Sok rádióhallgató érzi szükségét fenti berendezésnek, azonban annak megvalósításától az előbb ismertett okok miatt mindig idegenkedik.

Az ilyen rádióval felszerelt lakások külföldön mindig gyakoribbak és gyakoribbak, sőt már oly lakásokat is építettek, melyet már készülékekkel is felszereltek, azonban kiderült, hogy a lakók inkább egyéni ízlésükre szeretik bízni a rádiókészülék megválasztását. Kétségtelenül kívánatos volna, hogy a jövőben az építésez ezen kérdésnek különösebb figyelmet szenteljenek. Nagy és hasznos szolgálatot tesznek vele a lakásbérletnek.

Ing. K. B.

A VILÁGIRODALOM LEGSZEBB MÉSÉI ÉS TÖRTENETEI. A meseirők fejedelme Andersen Méséi a világ örök bölcsességei, felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt. Az Andersen könyveit leszállított áron kötetenként 325-360 oldal terjedelemben 90 lejt kaphatók Lepage-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétellel portómentesen. Kérje az árleszállítások nagy jegyzékét.

Leszállított árak mellett, vegyileg fest, tisztít „UNIO“ Cluj

HI

Uj Kelet
bánsági
Főszerekes
Felelős szer
Bukar
Hátzegl
Sikkeink után
megjelöl

Lapunk
közbeeső hivat
baton a rendes

A Palesz
deklódókat, ho
18-i hajó téve
18-án indul Ko

Hitközség
gyárvárosi ort
19-én tartotta
melynek keret
választást Fri
elnök vezetése
vetkezők lette
Krieger K., Sc
Abrahamsohn,
Pinkász D. K
Schönbrunn J.
Grünberger N.
germann, Sing
mann M., Arn
D., Stern N.,
gel, Wiesel L

Alulírott
közlik t. ügyfe
helyezett betét
életbeléptének
kettő százalé
fognak elszám
Kereskedelmi
rékpénztár és
gazdasági Ba
Fiókja.

Reggeli é
kül nem lehet

Az angol
vativok orosz
ból jelentik:

Locker-Lampso
vényjavaslat b
amelyben indit
rétven előállit
táltását. Az al
ellenében meg
előterjesztésén
eredményének
részről „szegye
kísérték. Loc
ellenzői azzal
előtt, hogy a
saját háza elő
goztatták, hog
sem jobk a m
országban.

A Gellé
szappan a legn
pon előállított
nálja, elhárítj
nem barnulnak
szájize, nem k
kat, hanem gy
lárd fogai lesz

50 s

vasuti kedvez
hó 9-ig Kolozs
otthonom?“ ki
nyok az ország

Underber
szabadna hián
ban sem. Az e
sabb háziszere
talanságnál és
Azok a keserű
találtatnak, n
ártalmatlanok.
zobben befok
funkcióit elő
után a nehéz k
vé válik. Az
csomagolások
delkezésére.

Noár-N
szes tagjait, h
erdőbe induló
hét órák a
zik. Indulás p
port (Zeiré Ze
délben egykor
állomásnál.
félkettőkor. A

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Székhely utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Lapunk legközelebbi száma — a közbeeső hivatalos ünnep miatt — szombaton a rendes időben jelenik meg.

— A Palesztina Hivatal értesíti az érdeklődőket, hogy a tegnapi között május 18-ai hajó téves, a második hajó június 18-án indul Konstancából Palesztinába.

— Hitközségi választás. A Temesvár gyárvarosi ort. izr. hitközség folyó hó 19-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelynek keretén belül megejtették az új választást Friedmann Ferenc hitközségi elnök vezetésével. Egyhangulag a következők lettek megválasztva: Gaboim: Krieger K., Schwimmer H., pénztárnok; Abrahamsohn, ellenőr: Róth A., gazda; Pinkász D. Képviselőtestület: Fried D., Schönbrunn J., Hoch J., Reich N., Id. Grünberger N., Teszler J., Schiller Jungermann, Singer H., Schlesinger, Feldmann M., Arnstein, Nadel N., Grünberger D., Stern N., Rosenberg J., Pinkász., Fogel, Wiesel Léb.

— Alulírott dési pénzintézetek ezuton közlik t. ügyfelekkel, hogy a náluk elhelyezett betétek után az új kamattörvény életbeléptének napjától kezdve 2. azaz kettő százalékkal kisebb bruttó kamatot fognak elszámolni. Gazdasági, Ipari és Kereskedelmi Bank Rt., Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Fiókja, Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Fiókja.

— Reggeli és uzsonna Ovomaltine nélkül nem lehet teljes.

— Az angol alsóház elvetette a konzervatívok oroszellenes javaslatát. Londonból jelentik: Az angol alsóház ülésén Locker-Lampson konzervatív képviselő törvényjavaslat benyújtására kért engedélyt, amelyben indítványozza a kényszermunka révén előállított áruk importjának betiltását. Az alsóház 161 szavazattal 137 ellenében megtagadta a törvényjavaslat előterjesztésének engedélyét. A szavazás eredményének kihirdetését konzervatív részről „szégyen, gyalázat” kiáltásokkal kísérték. Locker-Lampson javaslatának ellenzői azzal érveltek a vita lezárása előtt, hogy a birodalomnak elsősorban saját háza előtt kell söpörnie s azt hangsúlyozták, hogy Afrikában és Indiában sem jobbak a munkaviszonyok, mint Oroszországban.

— A Gellé Fréres fogpaszta és fogszappan a legmodernebb tudományos alapon előállított fogápoló szer. Aki használja, elhárítja a fogkövek képződését, nem barnulnak meg a fogai, nincs rossz szájíze, nem kap betegséget, odvas fogakat, hanem gyönyörű, egészséges, szilárd fogai lesznek.

50 százalékos

vasuti kedvezmény ápr. hó 29-től május hó 9-ig Kolozsvárra „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra. Utazási igazolványok az ország összes menetjegyirodáinál.

— Underberg gyomorlikörjének nem szabadna hiányoznia egyetlen háztartásban sem. Az egész világon ez a leghatasabb háziszor gyomorrenyhéségnél, étvágytalanságnál és az emésztés zavarainál. Azok a keserű alkatrészek, amelyek benne találhatók, növényi eredetűek és teljesen ártalmatlanok. Ezzel szemben legkedvezőbbben befolyásolják a gyomorfalakat, funkcióját elősegítik, úgy, hogy élvezete után a nehéz koszt is könnyen elviselhetővé válik. Az első próba számára kisebb csomagolások is állnak a közönség rendelkezésére.

— A Noár-Mizrachi ezuton értesíti összes tagjait, hogy ma, csütörtökön a Bükk erdőbe induló kirándulócsoport reggel fél hét órakor a Román Opera előtt találkozik. Indulás pont hétkor. A második csoport (Zeiré Zeirot és Bnoth Hamizrachi) délben egykor találkozik a főtéri autóbussz állomáson. Indulás (autóbusszon) pont félkettőkor. A rendezőség.

Hamis ezerlejesek után nyomoz a kolozsvári ügyészség

A Banca Nationala pénztárhoz egy hét alatt két esetben is fizettek be hamis ezrest

Cluj-Kolozsvár, április 22. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári ügyészséghez ma feltűnésteltő feljelentés érkezett, mely arról számol be, hogy Kolozsváron kitűnően hamisított ezerlejesek vannak forgalomban. A feljelentést a Banca Nationala kolozsvári fiókja tette meg az ügyészségen. A Nemzeti Bank pénztáránál pár nap leforgása alatt két esetben jöttek rá arra, hogy a bank pénztárhoz teljesen jóhiszeműen hamis ezerlejeseket fizettek be. Az első alkalommal László Dénes, a Kolozsvári Pénzváltó és Leszámloló Bank tisztviselője nagyobb összeget fizetett be

a bankhoz és a leolvasott ezresek között egy hamis bankjegyet találtak.

Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. Alig telt el azonban pár nap és Schusztér István, az Erdélyi Hitelbank és Takarékpénztár Rt. egyik tisztviselője fizetett be nagyobb summát és az ezres csomókban ezalkalommal is akadt egy hamis ezresbankó.

A Banca Nationala ekkor a két felfedezésről felvett jegyzőkönyvet feljelentés kíséretében az ügyészségnek nyújtotta be. A nyomozás folyik.

— Meghalt dr. Nemes Zsigmond, az aradi hitközség elnöke. Aradi tudósítónk jelenti: Dr. Nemes Zsigmond, az aradi neológ zsidó hitközség két évtizeden át volt elnöke, hosszas szenvedés után meghalt. Dr. Nemes Zsigmond egyike volt az aradi zsidóság legmarkánsabb egyéniségeinek, aki több cikluson keresztül Facet kerület országgyűlési képviselője volt a magyar parlamentben. Tisza István egykori miniszterelnöknek személyes barátja és töretlen politikai elvbarátja volt és az öszeomlásig tagja volt a magyar képviselőháznak. A hitközség élén fáradhatatlan munkásságot fejtett ki. Az ő vezetésével épült a hitközség legnagyobb jótékony áza, az Öregek Otthona és a Leányárvaház. Temetése tegnapi délután zajlott le a város osztatlan részvéte mellett. A temetésen Arad városa és a zsidó jótékony egyletek testületileg képviseltették magukat.

— Székrekedés, bélyenység kedvelténné, munkaképtelenné tesz. Orvosa ajánlatára vegyen be este 2-3 szem Artin dragéet, reggel bőséges, normális szék lesz. Olcsó.

— Önmagát sebesítette meg a rendőrbiztos, hogy kártérítést kapjon. Weimarból jelentik: Még 1926 júliusában történt, hogy Weimarban egy felosztott nemzeti szocialista gyűlést követő estén a rendőrségi őrszobában rálöttek Paul Schmidt weimari rendőrbiztosra, aki őrszolgálatot teljesített. A biztos a mellén életveszélyesen sebesült meg, azonban több hónapi gyógykezelés után felépült súlyos sérüléséből. A tetteseket mindeddig nem tudták kideríteni. Az ügy most érdekes fordulatot vett. Weimar város polgármestere bűnvádi feljelentést tett Echmidt rendőrbiztos ellen. A feljelentés szerint a rendőrbiztos maga lötte önmagát mellbe azért, hogy ilyen módon kártérítést kapjon Weimar városától és a jövőben felemléje a rendőrség készenléti pótlékát, amit a rendőrbiztos már régóta követelt. Az érdekes ügy most a weimari esküdtbíró-ság elé kerül.

— Urodonal az egyedüli, az egész világon elismert olyan szer, mely a veséket mossa, továbbá a szívet, májat, idegeket, izmokat és ízületeket a hűgysavas lerakódásoktól megóvja, illetve azokat feloldja és ennélfogva sok közeledő betegségtől megóv. Urodonal sokkal hatásosabb, mint a legtöbb ásványvíz vagy forrásvíz.

— A nemzetközi munkaügyi hivatal legközelebbi konferenciáját Bécsben, vagy Lyonban tartja. Genéből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal végrehajtó tanácsa ülést tartott, amelyen azt határozták, hogy a legközelebbi konferenciát a genfi leszerelési világkonferenciára való tekintettel a jövő évben Bécsben, vagy Lyonban fogják megtartani. Ebben az irányban tárgyalásokat fognak folytatni a francia, illetve osztrák kormányokkal.

— Meghüléses betegségek, nátha, influenza, torokgyulladás ellen biztos oltalmat nyújt Anaot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37 lej.

— Földrengést érezték az Egyesült Államok keleti partvidékén. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok keleti partvidékén földrengést érezték. Károk nincsenek, de az emberek pánikszereiben menekültek lakásaikból és órák hosszat nem mertek visszamenni a házakba.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alhasi megbetegedések eseténél gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Felhőszakadás volt Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnapi felhőszakadás és zivatar vonult át Budapest felett. Az esővíz elárasztott számos pincét. A körutakon a villamosforgalom megakadt.

Költöztetéseket
butorkocsival vagy társzekérrel a **legolcsóbban** eszközöl

DEUTSCH Testvérek

Szállítási Vállalat, Cluj, Főter 26. Telefon 8-23.
Beraktározást és külföldi költöztetéseket felelősség mellett vállalunk. —
Butormegtekintést és szakajánlatot díjtalanul teljesítünk

Kolozsvári
Takarékpénztár és Hitelbank
Részvénytársaság CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkéi 143 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Keresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyújnyadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez!
Áruraktárai a vasut mellett.

Uj Osztrák Osztalysorsjáték.
Lehető legnagyobb nyeremény

20,000.000 LEI

Jutalom és főnyeremény:
12,500.000 7,500.000
és számos más, összesen több mint **Háromszáz millió Lej**

A népszerű **Fritz Dörge bank**
Wien I-k, Kerntner Strasse 43 49
állandóan jólbevált szerenese sorsjegyeit ajánlja

Egész	Fél	Negyed
1200 Lei	600 Lei	300 Lei

Fizetés a sorsjegyek vétele után. Az összes sorsjegyek fele nyer

NAPROL-NAPRA

A berlini filmcenzúra a Négy fivér c. amerikai pacifista filmet betiltatta. A film ellenszenvesen mutatja be a német hadsereg háborus magatartását. Egyes berlini mozgókban, ahol a filmet előadták, a horogkeresztesek nagy tüntetéseket rendeztek, amelyek a mozikk előterében zavargássá fajultak, úgyhogy rendőrségnek kellett közbeavatkoznia a politikai ellenfelek szétugrasztása céljából.

Newyorkból jelentik, hogy Jack Diamond híres bandavezért, aki súlyos sebesüléséből nemrég épült fel, tegnap a rendőrök letartóztatták. A letartóztatás oka egy ellenséges alkoholcsempész-banda soffőrijének feljelentése, akit Diamond bandájának tagjai a napokban lassu tűz fölött tartva, embertelenül megkínáltak. Hálószobájában, alvás közben lepletek meg a rendőrök a hirhedt Jack-et, aki, mikor a hatósági embereket észrevette, egyszerűen annyit dünnyögött álmosan: „Tisztára megőrültek!” Ezután ellenállás nélkül követte a rendőröket a fogházba. Ügyét a napokban tárgyalja a bíróság.

Róma alapításának évfordulója ünnepét tegnap ünnepelték. Az akadémia a királyi pár és Mussolini jelenlétében nyilvános ünnepi ülést tartott, amelyen a Mussolini jutalmakat és a Volta-alapítvány ezévi díjait osztották szét körülbelül egymillió líra értékben. Ezután új középületeket és közmunkákat avattak fel. Majd lefolyt az 5-ik fasiszta sorozás, amelyen avangárdistákat ifjufasisztáká avattak. Romában számszerint 20 ezer 700-at. A vidéki városokban is ünnepségek voltak.

A washingtoni állami statisztikai hivatal kimutatása szerint az Egyesült Államok lakosainak jövedelme 1930-ban 2 milliárd dollárral kevesebb volt, mint 1929-ben.

Newyorki jelentés szerint az oregoni partok közelében az Admira szállító gőzös kerekének lapátjai közé hatalmas négy méteres cápa került s a hajó gépeit le kellett állítani. A tengeri szörny később súlyosan megsebesülve kikerült a kerék lapátja közül s a hajó folytathatta útját.

Moulin belga tanár letartóztatása miatt az egyetemi hallgatók ellenséges tüntetést rendeztek a brüsszeli olasz konzulátus előtt. A diákok bevették az ablakokat és köveket dobáltak a konzulátus helyiségeibe, amikor kivonultatták ellenük a rendőri karhatalmat és a tüntetőket és vizsugarakkal szétkergették a tüntetőket.

“OLLA” GUM..?

a világmárka megóvja Önt a nemibetegségek-től.

Cluj

KÖZGAZDASÁG

Karhatalommal veszik el ötven Aradi italmérő engedélyét

ismételt felszólításra sem fizették meg az italmérési illetéket, a törvény értelmében el kell venni az engedélyt

Arad, április 22. Még hetekkel ezelőtt nagy riadalmat keltett az italmérés-engedélytulajdonosok között az a miniszteri utasítás, amely arról közölt intézkedést, hogy az illetékek hátralékban levőktől a kimérési jogot megvonja, ha záros határidőn belül nem rendezik tartozásuk ügyét. Ez a határidő néhány meghosszabbítás után már többször lejárt és az utolsó terminus ma volt. Meg kell állapítani, hogy a hátralékban levők nem-törődőmséggel kezelték az ügyet. A mintegy nyolcvan hátralékban volt engedélytulajdonos közül csak harminc tett eleget fizetési kötelezettségének, míg a többi ötven talán éppen a rossz gazdasági viszonyok miatt tartozását nem rendezte a pénzügyigazgatóság pénzügyi osztályán. Tekintettel arra, hogy a pénzügyminisztérium és a pénzügyigazgatóság szeszüvi osztályának dátummeghosszabbításai

különbösen is a méltányosság alapjára helyezkedtek, továbbá határidő kitolásra nincs kilátás és most már a törvény szankcióira kerül a sor. A pénzügyigazgatóság szeszüvi osztálya holnap, vagy holnapután készíti el a tartozásban levőknek névsorát, akiknek most már nincs kegyelem. A szeszüvi reszortfőnök a napokban érintkezésbe lép a rendőrséggel, hogyha kell, karhatalommal akadályozza meg az ötven hátralékos további italmérését.

Hirdetmény. Alulírott pénzügyi osztályunk tudatja ügyfeleivel, hogy a náluk elhelyezett takaré- és folyószámlabetétek kamatlatát 1931. április 20-tól kezdődően 1 százalékkal leszállítják. Erdélyi Leszámloló és Pénzváltó Bank Rt., Kolozsvári Takaré- és Hitelbank Rt., Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Ferike, mint vendég. (Ujdonság, Poór Lili-vel. Mozihelyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Szibill. (Operettreprez, Karácsonyi, Kertész, Szabó, Nádor, Tompa, Ihász fellépése. Mozihelyárrakkal.)

Hétfő este 9 órakor: Ejjeli menedékhely. (Gorkij Maxim 4 felvonásos drámája, az irodalmi munkásciklus utolsó estéje, a három munkásdalárda fellépésével. Kaszab Anna és Fekete Mihály bucsuja. 39. premiérbérlés. Mozihelyárrakkal.)

A MAGYAR SZINHAZ MOZI MÜSORA

Péntektől új műsor
A REPÜLŐ ASSZONY

és

RIN-TIN-TIN

az élő színelő, beszélő kutya

Ma, csütörtökön fut utoljára a Magyar Színházban a kettős vigjáték műsor, a Rapid szerelem és Nászhatár. Holnap, péntektől új pompás premier műsor A repülő asszony 8 felvonásos attrakció, a főszerepekben: Ruth Elder, a hírneves óceánrepülő és Richard Dix-el kerül bemutatásra, ezenkívül szenzációs mutatványával fellép a filmműsor keretében Rin-Tin-Tin, a beszélő, számoló és olvasó farkaskutya. Előadások pénteken 3, 5 és 7 órakor, szombaton és vasárnap 5 és 7 órakor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Ma, csütörtökön d. e. 11 órakor matiné
A GYÁVA HÓS HAROLD LLOYD

Ma d. e. 11 órakor matiné lesz a Magyar Színházban, műsoron a közkedvelt Harold Lloyd legmulattatóbb burleszk vigjátéka, A gyáva hős 8 felvonásban, pompás kísérelő műsor. Helyárak: 15 és 10 lej.

Csütörtökön d. e. 11 órakor matiné: A gyáva hős, főszerepben: Harold Lloyd. Helyárak: 15 és 10 lej.

Csütörtökön d. u. 5 és 7 órakor nagy kettős műsor: Rapid szerelem, vigjáték 7 felvonásban, a főszerepekben: Chester Gonklyn és George Bancroft. A Nászhatár, Annie Nichols regénye film 7 felvonásban, a főszerepekben: Ruth Taylor és James Hall. Helyárak: 20 és 10 lej.

Pénteken 3, 5 és 7 órakor premier: A repülő asszony, attrakció 8 felvonásban, a főszerepekben az óceánrepülő Ruth Elder és Richard Dix. Továbbá a film műsor keretében fellép az élő Rin-Tin-Tin, a számoló, olvasó és beszélő kutya. Helyárak: 20 és 10 lej.

Szombaton és vasárnap d. u. 5 és 7 órakor: A repülő asszony, attrakció 8 felvonásban, a főszerepekben: Ruth Elder, a hírneves óceánrepülő és Richard Dix, továbbá fellép a számoló, zeneértő csodakutya Rin-Tin-Tin. Helyárak: 20 és 10 lej.

Societatea Spitalului Public Evreesc
Cluj

Nr. 284—1931.

Invitare

Societatea Spitalului Public din Cluj, la data 3 de Mai a. c. inainte de masa la 1/2 11 oare isi tine adunarea generala ordinara anuala in sala de consiliu al Soc. Chevr. Kadisa Orth. Cluj, Str. Londrei 9., la care cu onoare invitam membrii societatii.

ORDINEA DE ZI:

1. Raporturile prezidiale si a comitetelor de experți despre activitatea de 3 ani a societatii prezentarea bilanțurilor anului 1930, descărcarea direcțiunei si a comitetului executiv.
2. Referatul secretarului general.
3. Propunerile direcțiunei in privința preliminarilor bugetare pe anul 1931. m
4. Propunerile direcțiunei referitor la obiectul adresei Nr. 4008/1930 al Ministerului, in ce priveste modificarea statutelor.
5. Alegerea direcțiunei, comisiunei de supraveghere, presedinte, alegerea biroului.
6. Propunerile direcțiunei in privința contractării unui imprumut de încă două milioane si jumătate lei.
7. Agendele mai importante in legatură cu deschiderea noului edificiu al spitalului.
8. Alegerea membrilor onorifici in ințelesul §-lui 4. din Statute.

Adunarea generală numai in acel caz va putea aduce hotărâri, dacă la aceia vor fi prezenti numărul membrilor prevăzuti de art. 35. Legea Persoanelor Juridice.

In acel caz, dacă adunarea nu ar fi in număr, prin aceasta membrii Societății se invită la aceiasi adunare si in acelasi loc, pentru data de 6. Maiu 1931., ora 6. p. m., care adunare generală fără considerare la numărul membrilor prezenti, va aduce hotărâri asupra celor de mai sus.

Propunerile eventuale sunt a se depune cu 3 zile inainte de adunare in biroul societății.

Cluj, la 21. Aprilie 1931.
dr. Iosif Sebestyén m. p. presedinte.
V. Gabel m. p. secretar.

RADIO MÜSOR

IDÖ: KÖZÉPEURÓPAI

Csütörtök, április 23.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjárás, grammfón. 16: Zenekar. 17: Hírek, időjárás, 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 19.30: Angol lecke. 20: Hegedűhangv. 20.30: Felolvasás. 20.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Grammfón. 9.30: Hírek. 12.05: Szalózenekar. 1: Pontos időjárás, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjárás, időjárás. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. 5.45: Balettmozika. 6.45: Előadás. 7.15: Angol nyelvoktatás. 7.45: Hangv. Utána: Pontos időjárás, időjárás, hírek. Majd: Cigányzene.

Bécs. 20: Dalest. Brahms, Schumann, Mozart, Strauss művei. 2.30: Wagner: Tristan és Izolda c. operája.

Berlin. 21.10: Zenekari hangv.
Breslau. 20.30: Filh. hangv.
Lipce. 21.10: Szimf. hangv.
Varsó. 20.30: Könnyű zene. 22.15: Hangverseny.

Kattowic. 22.15: Hangv.
Milánó. 21: Opera.
Róma. 21.05: Hangv.
Prága. 19.15: Operaáriák.
Pozsony. 17.50: Rádiózenekar.
Osló. 20.30: Karének.

Péntek, április 24.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjárás, grammfón. 16: Rádiózenekar. 17: Hírek, időjárás. 17.15: Rádiózene kar. 18: Rádiógyetem. 19: Szindarab. — 19.30: Grammfón. 20: Hegedűjáték. 20.30 ének. 21: Felolvasás. 21.45: Hírek.
Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Zenekari hangv. Offenbach, Liszt, Verdi, Lehár művei. 12.25: Hírek. 1: Pon-

Hajhullás és hajkorpázás ellen a legjobb szer az
EGGER-PETROL
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogueriában

tos időjárás, időjárás. 2.45: Hírek. — 4: Divattudósítás. 6.15: Szekszárd. Előadás. 6.40: Cigányzene. 7.30: Verdi: Aida. — Utána pontos időjárás, időjárás, hírek. Majd: Szalózenekar.

Bécs. 19.30: Mozart opera.
Berlin. 20.40: Orgonaverseny.
Hamburg. 20: Filharmónikus hangv.
Lipce. 21.10: Szimf. hangv.
Varsó. Kattowic. 17.18: Wieniawski: Kardalok. 20.15: Varsó.
Varsó. 20.15: Filharmónikus hangv.
Milánó. 21: Magán- és karének.
Róma. 19.50: Grammfón. 20.40: Strauss Varázskerngő c. operettje.
Prága. 19.55: Mozart műveiből hangverseny.
Pozsony. 21.30: Grammfón.
Brünn. 1930: Csajkovszkij: Anyegin c. operája.
Osló. 19.30: Szimf. hangv.
Toulouse. 19.45: Operett. 20.15: Balalajka. 23.30: Harmonika.

Szombat, április 25.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, grammfón. 16: Zenekar. 17: Hírek, időjárás. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Csajkovszkij: Diótörő szvit. — 20.30: Felolvasás. 21.15: Rádiózenekar. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 12.35: A cigány zene folytatása. 2.45: Hírek. 1: Pontos időjárás, időjárás. 2.45: Hírek. 4.10: Sásdi sándor novellái. 4.45: Potnos időjárás, időjárás, hírek. 5: „Amit tudunk, de rosszul tudunk”. Felolvasás. 5.25: A Fejes-szalózenekar hangversenye. 6.25: Mit üzen a rádió? 7: Basilides Mária dalestje. 7.40: „A Budapesti Nemzetközi Vásár és az idegenforgalom”. Felolvasás. 8: A berlini rádió adóállomás Hubay hangversenyének közvetítése. 9: A Magyarországi Munkásdalgyletek Szövetsége képviselőiben a Jutagári Testvériség Dalkör és a Pesterzsebeti Általános Munkásdalkör hangversenye. A hangverseny után: Pontos időjárás, időjárás, hírek. Majd: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye.

Bécs. 21.20: Régi és mai indulók.
Berlin. 20: Hubay Jenő hangv.
Breslau. 22.30: Táncczene.
Lipce. 20: Ünnepi hangv.
Varsó. 21.10: Könnyű zene. 22.15: Chopin művei zongorán.
Milánó. 22.10: Operetrészetek.
Róma. 20.40: Opera.
Prága. 19.05: Mandolin.
Pozsony. 18.40: Fagotzene.
Osló. 22.15: Dalok.
Toulouse. 22.15: Dalok.

Apro hirdetések

Háromszobás komfortos, kertes villalakás május elsejére kiadó. Léb, Str. Măloasa 7.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignácól vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

Keresünk megvételre jó állapotban levő olcsó hálószoba berendezést. Cim a kiadóban.

Egy jó családból való zsidó kiszolgálóleány kerestetik Grünfeld étterembe Baia-Mare.

Egy ügyes cipőkereskedő, aki román és német nyelvet perfektül bírja, önálló elárusító és kirakatrendező május 1. vagy 15-re felvétetik. Ajánlatokat fényképpel, igények megjelölésével Ferdinand Friedmann cégnek Sibiu küldendők.

Teljesen különbejárta parkettes szoba butorozva, vagy butor nélkül május 1-re kiadó. Eötvös u. 12., emelet.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

XIV. ÉV
Cluj—K
ápril
568

Uj Kelet
in háttér

Uj Kelet
színes me

Uj Kelet
megörzés

Jorga

Románia zs
gazdasági és
vül közről é
álláspontot fo
a zsidósággal
sebségi poli
lesz-e kellő me
specifikus va
problémáival
közről érint
is, vajjon el v
mány arra, h
törje le az ant
véve a zsidó
fenyegetett élet

Jorga profes
nők egy nap
után kijelentett
s hogy egyik n
megoldani a fe
seket. Minthogy
adott a kormány
módunkban áll
ben. Mindeneset
desben is egy
2 miniszterelnök
következtetni le
intenciókban,
nem szűkölköd
kormányja sem.

Miron Christ
urának áldását
működésére. I
terelőnk minős
az áldást e
intézett lev
összes bukaresti
látott. A minisz
meg a közsönet
az alkalmat a
szavakban itélj
torokat, akik p
szeretet, hanem
terjesztésére ig
A sötétség pro
Jorga professzo
hogy egyes pap
zenek a tömögé
ben a különösk
időkben.

Jorga felhívj
vegye le a pap
okról, hogy k
őket a polgári
Az ország fej
szerint eskis a
mónikus és bék
réven érhető el
löletet, vizsályt
tanak, az orszá
károkat.

Kívánatos let
terelőnk ezeket
matikusan és n
ciálta volna, a
levélben foglalt
is jó. Alkalmu
az új miniszter

NE KIV
GYEN

mert
pénz

Sürgösen küld
ralékát az